The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų orekės gaunamos per laišką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 12 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 18 d. Kovo (March) 1904 m. Metas XII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

Karė Maskolijos su Japonija.

Pereitą sanvaitę japoniečiai antru kartu bombordavo Vladivostoką, bet maskoliai, teip kaip ir laike pirmo bombordavimo, ant šuvių neatsiliepė. Londono laikraščiai mena, buk maskoliai todėl ant šuvių neatsiliepė, kad Vladivostoko tvirtynėj ne turi amunicijos, nes ją išgabeno į Portą Arthuro. Toliau tie laikraščiai rašo, kad išėjo į aikštę visokios maskoliškų urėdninkų prigavystės. Jie emė pinigus už kontraktorių pristatomus daigtus, bet pristatytus, vėl grąžino ir susidėję su kontraktoriais, po kelis kartus iš iždo emė pinigus už tuos pačius daigtus. Todėl tai nė Mandžurijoj, nė Siberijoj nėra pakaktinai amunicijos, nė valgio produktų kareiviškose krautuvėse. Mandžurijoj maskoliški kareiviai veržte veržia nuo gyventojų maistą, stumia juos į badą. Todėl tai pulkai mandžurų apleidžia savo namus, su šeimynoms nešdinasi į pajurius, arba traukia per rubežių į Chinus arba į japoniečių užimtą Korėją, kur tvarka geresnė negu maskolių valdomoj Mandžurijoj. Truksta čia teiposgi malkų, o kad žiema šalta, tai neišpasakyta daugybė maskoliškų kareivių serga, o dar ne apsirgę, baisų kančia vargų dėl nerangumo rando, kuris, ne parengęs ko reikia kareiviams, stumė Japoniją karę pradėti. Kada Japonija karę pradėjo, tąsyk pasirodė, kad tie, kurių pareiga buvo pasirupinti apie sugabenimą visko, ko reikia karėj — savo pareigų neišpildė. Dėl to nerangumo caro tarnų, kariaujanti už caro užsimanymus kareiviai baisų kenčia vargą. Suprantama, kad tokios sanlygos demoralizuoja kareivius, jie pradeda suprasti, kad valdžios juos skriaudžia, o už skriaudėjų reikalus kareiviai ne nori kraują liet.

Japoniškos laivynės viršininkas atsiuntė savo randui telegramą, kuriame praneša, jog maskoliškos laivynės nerado Vladivostoko porte; maskoliškas gi randas užtikrina, jog kariški laivai yra Vladivostoko porte. Katros todėl pusės teisybė, sunku suprasti. Japoniškas admirolas užtikrina, kad jo laivų šuviai daug Vladivostoke blėdies pridirbo; maskoliškas gi caro vietininkas pranešė carui, jog japoniški šuviai nė jokios blėdies ne padarė. Aišku todėl, kad viena pusė garsina neteisybę, nežinia vienog katra pusė meluoja.

Pereitą sanvaitę ir ant Porto Arthuro užpuolė japoniška laivynė ir per kelias valandas bombordavo miestą. Naujas maskoliškos laivynės viršininkas, admirolas Makarov, pasirodė drąsesniu už Aleksiejevą. Pasirodžius japoniškiems laivams, jis su torpedų naikintojais ir torpediniais laivais išplaukė priešais. Užgimusiame mušyj pasisekė paskandyti vieną japonišką torpedinį laivelį, bet užtai pats nužudė didesnį, torpedų naikintoją „Stereguščį," kurį japoniečiai paskandino; 64 jurininkai ir oficierai pateko į japoniečių rankas. Ir kreiseris „Novik" likosi dručiai pagadytas. Todėl admirolas Makarov, kad nepražudyti daugiau laivų, privėrstas tapo greitai grįžt į portą.

Maskolija užsteliavo Hollando povandeninių laivų kompanijos dirbtuvėse New Yorke 10 povandeninių torpedinių valčių, o 5 tokias valtis Maximo dirbtuvėse Anglijoj. Jeigu dirbtuvės tuos laivus padirbs greičiau negu į 8 mėnesius, gaus už kiekvieną po 75000 dol. virš suderėtos prekės. Dirbtuvės gali dirbti tokias valtis, bet Amerikos ir Anglijos randai gali uždrausti jų išgabenimą, kol nepasibaigs karė. Prancuzijoj yra geriausiai įtaisytos tokių valčių dirbtuvės, bet kad jos priguli randui, tai jos visai nepriėmė Maskolijos užsteliavimo. Neužtenka dar tokias valtis turėti, bet reikia mokėti su joms apsieiti. Maskolijoj mokančių sunaudoti povandenines valtis nėra.

Apie karę ant sausžemio tikrų žinių nėra, ateina vien prieštaraujančios. Matyt, kad ant sausžemio dar nieko svarbesnio neatsitiko. Rods Londono laikraščiai kartas nuo karto praneša apie didelius susirėmimus, kuriuose maskoliai nužudo po kelis tukstančius kareivių ir liekasi sumušti — bet kad iki šiol Londono laikraščiai pagarsino daug melagingų žinių, tai jiems jau teipjau nieks nenori tikėti kaip ir žinioms garsinamoms daugelio Amerikos laikraščių. Turbut dar Azijoj ant sausžemio nieko svarbaus neatsitiko. Nors abudu vedanti karę kraštai slepia pasikrutinimus savo kareivių, bet svarbių susitikimų negalėtų užslėpti, kadangi abiejose pusėse yra diktai ir visokių laikraščių korespondentų; nors jų siunčiami telegramai ir cenzuruojami, bet jie galėtų cenzorių nepraleistas žinias persiųsti ir iš kraštų karės ne apimtų. Jeigu žinių apie didesnius susirėmimus dar vis laikraščiai ne turi, tai matyt tokių susirėmimų iki šiol ne buvo. Buvo vien maži susitikimai, bet toki karėse nieko ne sveria.

Rodosi, kad maskoliams nesiseka Siberijos geležinkeliu pergabenti pakaktinai kareivių. Leisti trukius šėnims, nutiestoms ant ledo Baikalo ežero pasirodė pavojingu, todėl dabar kareivius perveža rogėmis. Skubiai dirba geležinkelį aplink ežerą Baikal, bet jo ne pabaigs į tris mėnesius. Tuom tarpu lygiai pergabenimas kareivių, kaip ir visko reikalingo ant karės lauko yra labai apsunkintas.

Garsus prancuziškas jenerolas Marchand, kariavęs Afrikoj ir Chinuose, paklaustas apie dabar užgimusią karę terp Japonijos ir Maskolijos, pasakė: jeigu Japonija butų karę pradėjusi metais pirma, ji butų be abejonės Maskoliją pergalėjusi, kaip dabar gali išpulti, jis ne apsiėmė spręsti; jeigu su pradėjimu karės Japonija butų dar metus laukusi, ji butų tikrai karę pralošusi. Didžiausia Japonijos klaida, pagal Marchando nuomonę, yra ta, kad su pradėjimu karės ji teip ilgai laukė.

Vyriausias Maskoliškos kariumenės viršininkas, jenerolas Kuropatkin, jau iškeliavo į Aziją. Išleido jį su didelėms iškilmėms. Ar jam pasiseks pataisyti tą, ką per savo nerangumą pagadino Aleksiejev, neužilgio pamatysime.

Maskoliai, pamatę, kad ne gali iš Europos greitai pergabenti tiek kareivių ant karės lauko, kiek reikia, traukia atgal kareivius nuo upės Yalu. Matyt nesijaučia pakaktinai tvirtais, kad galėtų stoti į mušį, o bijosi tapti sumuštais, kadangi tąsyk chiniečių nieks ne įstengtų sulaikyti nuo stojimo Japonijos pusėj. Dabar Korėjoj yra tik 7500 maskoliškų kareivių. To per mažai ant pasikėsinimo užstoti kelią traukiantiems į šiaurius japoniečiams. Maskoliai ištraukė iš miesto Viju, bet išeidami miestą išdegino.

Į Tietsin atėjo žinia, buk maskoliai apleido Portą Arthurą ir Dalny ir buk tos maskolių tvirtynės pateko japoniečiams. Žinia ta vienog ne patvirtinta. Neišrodo, kad tas galėtų atsitikti.

Į Mandžuriją nuo Ploskin jurių kojos įsiveržė 2500 japoniečių. Iš Vladivostoko išsiuntė didesnes maskolių pajiegas atskirti tą dalį japoniečių nuo kitų jų armijos dalių. Ploskin jurių kojoj išsodino daugiau japoniškų kareivių, su kuriais maskoliai smarkiai susirėmė. Kuom mušis pasibaigė, dar nežinia.

Nuo pavasario pats caras ketina keliauti ant karės lauko ir paimti į savo rankas karės vedimą. Jis apie tai, turbut, tiek išmano ką kiaulė apie pipirų skanumą.

Juo toliau, juo aiškiau rodosi, kad neužilgio į karę įsikiš ir Anglija. Nors Maskolijos randas pakėlė protestą prieš įsiveržimą anglijonų į Tibetą, anglijonai iš Indijų išsiuntė ten dar daugiau kareivių. Traukia angliškus kareivius ir į tvirtynes perėjimuose Himalajų kalnuose. Maskolija ant Tibeto rubežiaus siunčia daugiau kareivių iš pietinių apskričių ir nuo Kaukazo. Abi mat rengiasi į karę.

Prancuzija teiposgi siunčia daugiau kariškų laivų į Aziją ir gabena kareivius į Kochinchiną, iš kur nesunku įsiveržti į angliškas Indijas, jeigu Anglija įsikištų į karę Maskolijos su Japonija. Taigi, kaip dabar išrodo, pradėta karė gali lengvai išsiplatinti ant visos Europos, o jeigu to neužteks, į ją gali lengvai but įtraukta ir Amerika, ypač kad Amerikos senatoriai net ten, kur kartais reikia, nemoka laikyti liežuvio už dantų ir įžeidžia net tuos, kurių įžeisti ne norėtų.

Balkanų pussalis.

Visų paniekintas Serbijos karalius Petras atrado progą pasilaižyti maskoliškam carui. Prasidėjus karei, jis atsiuntė carui telegramą su linkėjimais, kad Dievas padėtų pergalėti japoniečius. Ant to caras atsiuntė padėkavonę. Brolis karaliaus Petro pažadėjo suorganizuoti Balkanišką legijoną iš liuosnorių ir su jais keliauti į pagelbą maskoliams. Caras teikėsi maloningai daleisti tą daryti. Na, argi tai ne didelė caro geradėjystė? Sako, buk ir Bulgrrijoj atsiranda daug liuosnorių norinčių traukti į Aziją gelbėti šventą Maskoliją. Tuom tarpu, kaip mena visur Europoj, ant pavasario gali užgimti karė terp Turkijos ir Bulgarijos, todėl bulgarams reiks giuti savo locną tėvynę.

Londono laikraščiai paduoda, buk Maskolija daleidžia Turkijai užpulti ant Bulgarijos, daleidžia ją apvaldyti, bet užtai reikalauja, kad sultanas, kurio sargybai pavestas perejimas per Dardanelius, išleistų iš Juodųjų jurių jose uždarytą maskolišką karišką laivynę. Be abejonės išplaukimui iš Juodųjų jurių maskoliškų kariškų laivų pasipriešintų Anglija. Ant Juodųjų jurių Maskolija turi net 8 didelius mušio laivus ir kelis kreiserius. Jie žymiai galėtų sudrutinti maskolišką karišką laivynę Azijoj, tik pagal Paryžiaus traktatą, Turkija ne turi tiesos per Dardanelius nė išleisti iš Juodųjų jurių keno nors kariškų laivų, nė į jas įleisti.

Vadovai Macedonijos pasikėlėlių teiposgi užtikrina, jog jie ne sedės ramiai, bet pradės su Turkija karę ant paliuosavimo nuo jo valdžios visos Macedonijos. Nuo pavasario pasikėlėliai žada vartoti dinamitą ant nuvarymo į geresnį svietą visų kokius nors budu stojančių ant pasikėlėlių kelio. Taigi, kaip matyt, ir ant Balkanų gali užsidegti karės gaisras ir jį visą apimti.

Afrika.

Angliškas randas garsina, jog Somali pakrantėse jenerolas Maning sumušė vieną dalį Pasiutusio Mullos kareivių. Mušyje buk krito apie 1000 Mullos kareivių ir 300 verbliudų pateko į anglijonų rankas. Kiek mušyje anglijonų likosi užmuštų, to randas negarsina. Per tą sumušimą vienog karė su Pasiutusiu Mulla dar ne pasibaigė.

Abisinijos valdonas Menelik, rodosi, ištikro nori su Amerika užmegsti ankštesnius ryšius. Jis dabar atsiuntė prezidentui kaipo dovaną, visokius savo krašto žvėris, kurie be abejonės bus patalpinti zoologiškame darže.

Pasikėlimas čiabuvių vokiškose pietinės Afrikos valdybose, kaip dabar pasirodo, neina mažyn, priešingai, prie pasikėlėlių pristoja vis daugiau čiabuvių. Pasikėlimas gali apimti visas pietinės Afrikos vokiškas valdybas. Gubernatorius pareikalavo iš Vokietijos pastiprinimo, kadangi su toms pajiegoms, kokias turi, ne gali pasikėlimo suvaldyti. Juo ilgiau laikosi pasikėlėliai, juo labiau susidrutina. Ciecorius nori atšaukti dabartinį gubernatorių, o jo vietoj siųsti energiškesnį.

Vidurinė ir pietinė Amerika.

Matyt karės už Panamą nebus, kadangi Columbijos kongresas užgyrė beveik ant pusės sumažinti skaitlių poginklu laikomų kareivių.

Dabar vėl laikraščiai garsina, jog laike rinkimų Columbijoj ant prezidento išrinko ne jenerolą Reyesą. Taigi ką ištikro, visgi nežinia dar, ir dabartinę žinią gali atšaukti.

Republikoj San Domingo traukiasi mušiai rando kariumenės su šalininkais jenerolo Jiminez. Aplinkinėse miesto San Domingo Jimenez sumušė rando kariumenę ir regėsi veržti per šturmą miestą. Užtai aplinkinėse San Pedro de Macaris revoliucijonieriams ne pasisekė. Jų vadovas, jenerolas Rodriguez, likosi sumuštas ir pabėgo nuo mušio lauko. Miestą San Pedro užėmė rando kareiviai. Mušyje daug kareivių iš abiejų, pusių likosi užmuštų. Kaip ilgai trauksis dar čia kraujo praliejimai, negalima, žinoti.

Isz Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Vilniuje, miesto teatre, susirinkę ant perstatymo kėlė neva patriotiškas demonstracijas; žinoma, patriotiški demonstrantai galėjo but vien maskoliai urėdninkai ir besistengianti visada laižytiesi valdžioms net daužančioms per antausius žydai. Katalikai Lietuvoj ne turi nė mažiausios priežasties rodyti valdžioms savo pritarimą. Dabartinė gi karė su Japonija užgimė tik dėl kvailų valdžių užsimanymų.

Vilniuje sisitvėrė moterų komitetas rinkimui aukų ant karės reikalų. Per dvi sanvaiti surinko jis apie 10000 rubl. O kiek Lietuvos moterys surinko aukų ant lietuviškų reikalų? Beveik nieko. Todėl tai teip sunku mums pasikelti.

Vilniuje parengė speciališkus kursus pašautų kareivių dabotojų, kadangi buk atsiranda čia daug merginų, norinčių keliauti ant karės lauko daboti pašautus kareivius. Kažin, ar terp jų yra ir lietuvaitės?

Ant susirinkimo sanarių Vilniaus žemiško banko, į užveizdos sanarius likosi išrinkti: Montvila ir P. Konča; į užveizdos kandidatus: Lopacinski, Butrim ir Romer; į sanarius revizijos komiteto: Sviątecki, Veslavski, Kviatkovski, Borodžicz, Meištovič, Hopen ir Umiastovski; į deputatus prie trankimų: Padernia, Stachovski, Koverski, Michalovski, Bogušević ir Chalecki.

Vidaus ministeris prisakė Vilniaus jeneral-gubernatoriui tuom tarpu sulaikyti išvaikymą žydų iš parubežių iki 50 viorstų nuo rubežiaus. Toks padavadyjimas buvo jau valdžių išduotas, bet dėl užgimusios su Japonija kurės mat randas ne nori erzinti žydų. Išvys vienog juos po karei; tas dėl karės likosi tik atidėtu.

Dvarai Vilniaus gubernijos Savitarpinėj Dvarponių AssekuracijosDraugystėj apsaugoti nuo ugnies ant 4050-117 rubl., nuo kurių moka jie metines premijas po 48-134 rubl. Pereituose metuose draugystė išmokėjo atlygimo padegėliams 14075 rubl.

Ant maisto gyventojams Vilniuje piauja 60% vietinių galvijų, o 40% galvijų geresnių veislių, atgabentų iš pietinės Maskolijos. Prekė mėsos vietinių galvijų išpuola po 4 rubl. — 4 rubl. 60 kap. už pudą, o atgabentų iš Maskolijos po 4 rubl. 80 kap. — 5 rubl. 20 kap.

Iš Vilniaus, kaip ir iš Suvalkų išsiuntė porą kareivių rotų į Aziją. Viršininkai išleido traukiančius į karę kareivius su didelėms iškilmėms.

Pagirinių geležinkelių kompanija išsiuntė į Siberiją net 20 lokomotyvų, kadangi mat Siberijos geležinkelis neturi pakaktinai, o jų reikia daug gabenant kareivius ant karės lauko.

Vilniuje susitvėrė miesto kreditinė draugystė. Naujai draugystei miestas iš savo iždo paskiria 50000 rublių pašelpos.

Vilniaus miestas iš savo iždo paskyrė pašelpą 10000 rublių Raudonojo Kryžiaus Dr-tei laike dabartinės karės.

Muravjevo skaitinyčioj pradėjo skaityti lekcijas mažai apšviestiems žmonėms. Skaito apie „Kovą žmogaus su gamta." Bus tai, rodosi, pirmutinė naudinga lekcija, pareugta toje skaitinyčioj.

Iš Vilniaus gubernijos.

Per sanvaitę, nuo 14 iki 22 d. vasario Vilniaus gubernijoj apsirgo visokioms limpančioms ligoms žmonių: Vilniuje: šlakuotoms šiltinėms 7, pilviėms 7, neišaiškintoms 2, rauplėms 1, tymais 7, difteritu 1. Vilniaus pavietyj, šlakuotoms šiltinėmis 3, pilviėms 15. Lydos pavietyj: šlakuotoms šiltinėms 16, pilvinėms 22, tymais 13. Disnos pavietyj: pilvinėms šiltinėms 6, tymais 3. Šventėnų pav.: pilvinėms siltinėms 4, tymais 14.

Iš Lydos, Vilniaus gub.

Kaip visur, užgimus karei, ypač miestų gyventojai, daugiausiai žydai, veidmainiauja, rodo savo neva maskolišką patriotizmą, neturėdami nė jokio pamato mylėti Maskoliją, teip daro ir Lydoj žydeliai, šaukdami ant ulyčių: „tegul pražuva Japonija!" Antai Lydoj parengė net koncertą ant surinkimo pinigų nupirkimui naujų kariškų laivų Maskolijai. Iš koncerto surinko gryno pelno 84 rubl. 32 kap. Argi negeriau buvo tuos pinigus apversti ant sušelpimo baduojančių šeimynų, o tokių ir Lydoj netruksta.

Iš Vitebsko.

Čianykščiai žydai užsimanė carpalaikiui už piktą ir persekiojimus žydų atmokėti tikrai pagal Christaus mokslą, taigi rinkti terp miesto žydų aukas ant naudos Raudonojo Kryžiaus Dr-tės, užsiimančioms prižiurėjimu sergančių kareivių ant karės lauko. Į porą dienų surinko 2000 rublių ir perdavė juos Draugystei. Niekšai vienog gero nesupranta; gerais darbais žydai caro nepasibaigus karei, už gerą jis piktu žydams atmokės, jo valdžios dar labiau negu prieš karę persekios žydus. Kol traukiasi karė, kol žydų pinigai reikalingi, valdžios liaujasi persekiojimo žydų, bet pasibaigus karei, persekiojimai be abejonės atsinaujis dar su didesniu smarkumu.

Iš Dinaburgo, Vitebsko g.

Kaip kituose Lietuvos miestuose, teip ir Dinaburge, visokiose krikščioniškose bažnyčiose, teiposgi žydiškose sinagogose, laikomos buvo dievmaldystos, kad Dievas padėtų maskoliams japoniečius sumušti. Kaip moka, mat teip veidmainiauja išpažintojai ne stačiatikiško tikėjimo, kuriuos biauriausiu budu spaudžia ir persekioja caro valdžios. Argi katalikai, žydai ir protestonai nežino, kad pergalėjęs japoniečius, caras ir jo tarnai, po karei dar labiau spaus ir persekios ne stačiatikius? Jeigu karė ne pasisektų, jeigu japoniečiai sumuštų maskolius — tąsyk, priešais caro norus, ir Maskolijoj valdžios nedrįs spausti ir persekioti locnus ukėsus dėl jų tikėjimo ir kalbos. Locna musų laimė verčia todėl mus geisti, kad japoniečiai pergalėtų maskolius. Teisybė, į karę siunčia caras daug musų brolių, bet jų žus tiekjau, ar maskolių, ar japoniečių pusėj bus pergalė; nepasekminga karė vienog caro valdžias galėtų šiek tiek pamokyti, priversti jas namieje elgtiesi teisingiau.

Iš Dinaburgo dvi rotas tvirtynės garnizono išsiuntė į Aziją. Vietiniai sentikiai maskoliai, teiposgi caro persekiojami, sudėjo 576 rubl. ir pinigus tuos išdalino terp keliaujančių į karę kareivių.

Dinaburgo miesto roda, iš miesto pinigų, nutarė paskirti: 1000 rubl. ant naudos Raudonojo Kryžiaus Dr-tės, užsimančios prižiurėjimu pašautų kareivių ir 1000 rubl. ant sušelpimo šeimynų užmuštų karėj kareivių paeinančių iš Dinaburgo. Apart to, miesto rodos sanaria nuo savęs sudėjo 285 rubl. ant karės reikalų.

Išleidimai ant miesto reikalų Dinaburge ant šių metų išskaityti ant 573760 rublių. Iš to ant miesto įtaisu paskirta 133234 rubl., ant pasamdymo kvatierų kareiviams 115850 rubl.; ant užlaikymo miesto valdžių 28945 rubl., ant žmonių apšvietimo reikalų 22235 rubl. (miesto turinčiam netoli 100000 gyv. tai labai mažai), ant užlaikymo ugnagesių 12479 rubl., ant išmokėjimo skolų 178705 r.

Iš Lietuviško Minsko.

Miestas parengė elektriškus žiburius, bet žiburiai tie pasirodė ne geri, žiba nelygiai. Todėl reikėjo šaukti iš Peterburgo specialistą, kuris išskaitė, jog ant pagerinimo žiburių reikia 100000 rublių [illegible] pinigų. Už tuos pinigus bus galima ne tik pagerinti žiburius, bet juos įtaisyti ir ant tų vidurmiesčio gatvių, kur tų žiburių ne buvo. Miestas specialisto nurodymus priėmė ir nuo pavasario pradės darbus ant įrengimo užmanytų pagerinimų.

Pelnas nuo degtinės Lievoj.

Pagal atskaitą akčyžios užveizdos, pelnas rando iš degtinės pardavinėjimo Lietuvoj ant šių metų išskaitytas: Grodno gubernijoj iš to šaltinio randas tikisi surinkti 6106720 rubl., Vilniaus gub. 5130333 rubl., Kauno gub. 4137564 rubl., Minsko gub. 8490224 rubl., Vitebsko gub. 4943576 rubl. Reiks mat žmonėms gerai pilti į gerklę, kad randas tiek pelno turėtų.

Iš Kauno.

Ukininkai Krakių valščiaus, Kauno gub., ant susirinkimo nutarė iš valščiaus pinigų paskirti 100 rublių ant parengimo lazarieto kareiviams apsirgusiems, arba pašautiems ant karės lauko. Terp sergančių, žinoma, gali atsirasti ir kareiviai iš Krakių valščiaus. Jeigu ukininkai rupinasi apie likimą kareivių, gerai daro. Nereikia vienog užmiršti, kad kareiviai kariauja ne už Lietuvos naudą ir reikalus, bet už kvailus carpalaikio ir jo tarnų užsimanymus; jų todėl pareiga, aprupinti kareivius. Krakių valščius susidėda vien iš lietuvių, o jų pareiga aprupinti lietuviškus reikalus. Norėtume žinoti, kiek Krakių valščiaus lietuviai ukininkai kada paskyrė ant lietuviškų tautiškų reikalų? Turbut ant to jie dar ne davė iš valščiaus kasos nė skatiko. Argi tai ne gėda lietuviams, jeigu jie užvaduoja nieko Lietuvai gero nepadariusį carą, o ant lietuviškų reikalų nieko ne duoda.

Kaune miesto valdžios, dėl karės su Japonija, persiuntė carpalaikiui telegramą su išreiškimu savo ištikimiausių jausmų su linkėjimais, kad japoniečiai butų sumušti. Mat ir Kauno miesto roda rupinasi apie caro reikalus, krasto ir miesto nauda jai, matyt, ne labai rupi.

Ant padauginimo įplaukimų, miesto roda užgyrė įvesti mokestį nuo laikomų mieste šunų: už kiekvieną šunį juos laikanti turės mokėtį po vieną rublį ant metų.

Kauno dalis Raudonojo Kryžiaus Dr-tės parengė speciališkus kursus dabojimo sergančių ir pašautų. Lekcijos atsibuva kas dieną vakarais, nuo 7—9 valandai, kursai trauksis per tris mėnesius. Ant kursų priima tik krikščioniškas merginas, baigusias mažiausiai keturias kliasas moteriškų gimnazijų. Baigusios kursus gali pastoti pašautų kareivių dabotojoms, galės keliauti ant karės lauko į Aziją.

Kaune atsibuvo koncertas ant naudos neturtingų mokintinių lankančių vietinę mergaičių gimnaziją. Iš to susirinko gryno pelno 548 rub. 25 kap.

Kaip kitur, teip ir Kaune visų tikėjimų bažnyčiose atsibuvo dievmaldystos ant išprašymo, kad Dievas padėtų sumušti japoniečiuš. Ant dievmaldystos suvarė ir mokintinius visų Kauno mokyklų. Po dievmaldystai gubernatorius laikė į mokintinius [illegible] melagyščių, kaip paprastai caro tarnai daro.

Neva patriotiškoš demonstracijos.

Maskoliški laikraščiai nuolatai rašo apie neva patriotiškas demonstracijas dėl karės su Japonija, buvusias visokiuose ne tik Maskolijos, bet ir Lietuvos miestuose; apie visopadoniausius, ištikimiausius telegramus, ant kurių dėdamas rezoliucijas „iskrenno blagodariu vsech," kad pasirodyti, jog moka nors tiek parašyti, caras net pailso. Tokios neva patriotiškos demonstracijos, kaip garsina maskoliški laikraščiai, buvo: Vilniuje, Kanne, Suvalkuose, Dinaburge, Vitebske, Mozyriuj ir kitur. Turbut vienog tos demonstracijos ne visur buvo teip patriotiškos, kaip randas geidė, kadangi ant vidaus ministerio prisakymo jos likosi uždraustos. Taigi terp tų demonstracijų daugiau turėjo but visai ne patriotiškų, visai randui nemalonių; malonių jis ne butų uždraudęs.

Sniego darganos.

16 d. vasario visuose vakariniuose Maskolijos kraštuose, tame Lietuvoj ir Latvijoj, siantė sniego darganos. Smarkiausios jos buvo aplinkinėse Garteno ir Balstogės, kur vėjas sunešė pusnis kelių sieksnių augščio ant geležinkelio ir per tai trukiai negalėjo bėgioti, kol kelio nenuvalė. Vilniuje dargana buvo ne teip smarki, bet ir čia sniegas nutraukė daug telefonų dratų.

Iš Prusų Lietuvos.

Garsus žmogžudis, mėsininkas Huber, kuris Lumpėnuose paskerdė Zuercherą, jo pačią ir dukterį, likosi ant Tilžės kalėjimo kiemo nugalabint.

Netoli Gumbinės, Kanapinių dvare, kuliant javus, garinė mašina pagriebė kamarninką Glesleri ir iki pečių nutraukė jam dešinę ranką.

Sumankytą žmogų nugabeno į Gumbinės ligonbutį.

Parlamento pasiuntinysHaase, kuris parlamente minėjo apie maskoliškus šnipus, kurie atplėšinėja privatiškus laiškus ant pačto, likosi už liudininką į sudą pakviestas, kad parodytų, koks gromatnešys daleido atplėšinėti laiškus.

Netoli Bartensteino, kaime Storchheim, ukininko sunus Schlicht bandė su peiliu nudurti savo motiną. Motinai išbėgus, jis šoko ant atėjusio į svečius brolio ir jį nudurė ir paskui dar su kirviu jo galvą sukapojo. Ant motinos šauksmo subėgo kaimynai ir žmogžudį suvaldė, bet viens iš kaimynų teipogi likosi su kirviu sunkiai užgautas. Matyt vaikinas netikėtai įpuolė į beprotystę.

Tilžėj, 18 d. vasario pasimirė Ulrikė Ulff, išgyvenusi ant svieto 102 metu. Ji gerai atminė atėjimą Napoleono į Tilžę.

Prusų Lietuvoj artinasi pavasaris. Aplinkinėse Klaipėdos pasirodė strazdai, o apie Karaliaučių vidurdienyj galima buvo matyt lakiojančius karkvabalius. Ar ne užstos dar šalčiai? Ant tikro pavasario dar, rodosi, per anksti.

Du darbininkai iš Naumiesčio, Jonas Bendžius ir Mikas Loraitis pas ukininkus Lankoj, Prusų Lietuvoj, daug drąsių vagystų papildė. Ne seniai juodu patiko Bagdonuose ir suareštavo; prie areštavimo su kirviu jie sunkiai sužeidė vieną gaudytoją. Užtai sudasBendžių nusprendė ant 6 metų, o Loraitį ant 5 metų kalėjimo.

Dvi tarnaitės paeinančios iš Maskoliškosios Lietuvos, Konauckytė ir Šlenkerytė, kaime Ilaužuose naktyj įsikraustė pasHofmaną ir pavogė skalbinių už 50 Markių. Užtai sudas nusprendė jas ant pusės metų kalėjimo.

Ant. Bleizis.

Kaip paduoda Tilžės „Nauja Lietuviška Ceitnnga," Bumbulvitės žvejai šįmet labai daug pagauna mažų silkučių.

Iš Žemaitijos per rubežių keliauja daug išeivių. Parubežių vadovai,už pervedimą per rubežių, nuo išeivių gerus ima pinigus, nes nuo ypatos paima po 2 rubliu, vedant pulku, o nuo pavienių po 4 rubl.

13 d. vasario už javus mokėjo Tilžėj: už 200 svarų kviečių 14.75—16.60 Mk., rugių 12.90—14.50 Mk., miežių 12.75—13.55 Mk., avižų 10.90—12.35 Mk., baltųjų žirnių iki 21 Mk., ropučių 4.00 Mk., šieno 4.00 Mk., šiaudų 3.60 Mk. Už gyvas vištas mokėjo po 1.50 Mk., už antis po 2.50 Mk. Už svarą sviesto po 0.90—1.50 Mk. Už tužiną kiaušinių 80 Pf. Už porą paršelių mokėkėjo po 15—20 Mk. Už penėtas kiaules po 32—34 Mk. už centnerį svarumo.

Tilžėj pasibaigė prava prigavėjo daktaro Schroettero. Sudas nusprendė jį ant dviejų metų kalėjimo. Sulyginant, daug prie jo kreipėsi lietuvių. Schroetter net žadėjo menkapročiams protą suteikti. Ant to jis tik su kujaliu taškeno į galvą. Na ir buvo daug tokių, kurie prigavėjui tikėjo.

Isz Amerikos.

Rasiszki maisztai.

SPRINGFIELD, OH. Baltveidžiai lynčavo čia vieną negrą. Ant to nepasibaigė jų piktumas. Pulkai jų traukė miesto ulyčiomis šaudydami. Negrai užsidarė namieje, nedrįsta iš jų išeiti. Ant dabojimo tvarkos likosi atsiųsta į miestą milicija.

Isztruko žmogžudys.

ST. JOSEPH, MO, Sėdintis čianykščiame kalėjime žmogžudys MarkDun, kuris pereitos sanvaitės pėtnyčioj turėjo but pakartas, ištruko iš kalėjimo. Naktyj užėjo jis pas farmerį Frachutt ir prašė valgio ir vaistų, kadangi mat žmogžudys turi plaučių uždegimą.

Maskolių nebus ant parodos.

ST. LOUIS, MO. Ant prisakymo iš Peterburgo, kontraktorius La Couer, kuris buvo apsiėmęs pastatyti triobą maskoliškos dalies ant visasvietinės parodos, triobą griauja. Taigi aišku, kad maskoliai nedalyvaus parodoj.

Sniego darganos.

10 d. kovo visokiuose kraštuose šteto Michigan siautė sniego darganos. Smarkiausi pustymai buvo aplinkinėse Superior ežero. Vėjas putė su greitumu 60 mylių per valandą. Houghtone bėgiojimas garinių ir elektriškų geležinkelių turėjo pasiliauti. Sniego darganos siautė teiposgi Wisconsine; smarkiausios buvo aplinkinėse Milwaukee.

Rasti negyveliai.

BRIDGETON, N. J. Delaware įtakoj, priešais Bayside, rado kuną jauno vyriškio ir moteries. Moteries galva buvo nukirsta, todėl nežinia, kas yra negyvėlė. Kadangi neseniai čia prapuolė jauna merginа Neukirch, tai policija mena,kad rastas kunas yra jos, bet kas ją nužudė, nežinia.

Prapuole garlaivys.

SEATTLE, WASH. Pereitų metų rudenyj iš čia išplaukė garlaivys „Discovery" ir iki šiol apie jį nė jokių žinių nėra; į paskirtą vietą jis ne atėjo. Turėjo šitas garlaivys su visais ant jo buvusiais žmonėms paskęsti. Apart jurininkų, buvo ant jo 28 pasažieriai.

Nevaisingas pabegimas

ST. JOSEPH, MO. Iš čianykščio kalėjimo pabėgo nuspręstas ant pakorimo žmogžudys Mark Dunn, kuris pereitos sanvaitės pėtnyčioj turėjo but pakartu. Pabėgėlis vienog ne ilgai džiaugėsi laisve, kadangi gavo plaučių uždegimą ir sergantį sugavo. Paskirtoj ant pakorimo dienoj jį ištikro pakorė. Nebereikalo priežodis sako: kam paskirta kyboti, tas neprigers.

Sniego lavina.

Baker City, Ore. Netoli Cornucopia, 60 mylių nuo Baker City, didelė sniego lavina nusirito nuo kalnų ant kalnakasių namų. Du darbininkai likosi ant vietos užmušti, o šeši gana sunkiai, nors nemirtinai apkulti.

Geras radinys.

NEW YORK. Gyvenanti čia moteriškė S. Matern, išėmusi iš rėmų seną portretą, ant kitos abrozdo puses rado prežiūrėto Monroe išduotą aktą, kuriuom Maternams atiduoda žemės plotus, ant kurių dabar stovi miestas Carrollton, turintis 4000 gyventojų. Vertė tos žemės yra 500000 dol.

Pabaige tuneli.

NEW YORK. Tunelis terp New Yorko ir Jersey City likosi trukių bėgiojimui atidarytas. Darbai su gana ilgoms pertraukoms traukėsi 30 metų.

Užsidege kastynes.

THROOP, PA. Užsidegė čianykščios anglių kastynės. Sudegė 135 mulai. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 135000 dol. 920 darbininkų per tai neteko darbo.

Neiszmintingas padavadyjimas.

ITAHA, N. Y. Čianykštis miesto majoras išdavė padavadyjimą, kuriuom po 8 val. vakare uždraudžia stovėti ir išeiti ant ulyčių žmonėms; einančius ulyčia policija turi tiesą areštuoti.

Naujas maskoliszkas vyskupas.

NEW YORK. Stačiatikiškas sinodas Peterburge pakėlė popą syriškai-arabiškos bažnyčios Brooklyne, Rafaelių Havaviny, į vyskupus. Bus tai trečia Amerikoj Maskolijos politiška agentura: viena yra mieste San Francisco, o kita Alaskoj. Stačiatikiški vyskupai yra juk tik caro šnipai.

Debesu praplyszimai.

WALLA WALLA, WASH. Aplinkinėse Blue Mountains siautė audra su debesų praplyšimais, nuo kurių užgimė tvanai. Žemumų gyventojai turėjo bėgti ant kalvų. Blėdįs tvanų padarytos yra labai didelės.

Vetros.

SAN FRANCISCO, CAL. 10 d. kovo siautė šitose aplinkinėse ir visose Pacifico Californijos pakrantėse tokios audros ir vėtros, kokių čia nuo 13 metų nebuvo. Telegrafų ir telefonų dratai likosi vėtros nutraukyti. Daug medinių triobų vėtra išvartė; sugriovė ji ir bokštą Švento Povilo bažnyčios. Mena, kad laike tos vėtros ant jurių, ypač prie pakrančių, turėjo susidaužyti daug laivų.

Gaisrai.

COLLINGWOOD, ONTARIO. Sudegė čia įtaisos Levy & Brother. Blėdį gaisro padarytą paduoda ant 150000 dol.

LAWTON, OKLA. Siautė gana didelis gaisras, kuris miestelyj Frederick išnaikino čielą namų bloką. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 150000 dol.

Tvanai.

Pensylvanijoj užgimė vėl dideli tvanai. Lankastere, išsilieję per krantus vandens, užliejo žemesnę miesto dalį. York Havene elektriškos pajiegos stacija likosi sugriauta. Blėdį tvanų padarytą skaito ant $500000.

Wilkesbarre užtvinusių vandenų suvisu likosi nuo Wyoming Valley atskirtas. Daug namų užtvinę vandens nunešė. Ant vakarinio upės kranto vanduo siekia antrų namų gyvenimų.

PORT JERIK, N. Y. Šitose aplinkinėse užgimė tvanai, kurie užliejo ir miestą. 100 namų yra užlietų iki antrų lubų. 300 šeimynų turėjo išsikelti iš namų. Užlieta ir elektriškos pajiegos stacija, per tai visi mieste žiburiai užgeso. Miestelyj Safe Harbor užtvinusių vandenų 9 namai likosi sugriauti, o daug tapo pagadytų.

SUNBURY, PA. Plaukinėjančios lytys, nešamos užtvinusių vandenų, sugriovė keturis lankus tilto netoli Danvilles. Vežimams tiltas likosi tyčia sudegintas, kad apsaugoti Pennsylvanijos geležinkelio tiltą nuo išgriovimo.

Expliozijos.

ROCKWELL, IA. Pardavinyčiose Morau atsitiko gazo expliozija, kurios pati pardavinyčios savininkė, trįs pagelbininkės ir du vyriškiai likosi ant gatvės išmesti ir sunkiai sužeisti.

NORRISTOWN, PA. Dirbtuvėse Hockacher & Sons expliodavo pečius. Expliozijos du darbininkai likosi užmušti, o du sunkiai sužeisti.

MAHANOY CITY, PA. Tunelyj Ridge anglių kastynių atsitiko expliozija, kurios vienas darbininkas likosi užmuštas, o du tapo mirtinai sužeisti. Nuo expliozijos oloj užgimė gaisras, ugnis platinasi su didelių greitumu, todėl darbai oloj turėjo pasiliauti.

Nelaimes ant geležinkeliu.

BIRMINGHAM, ALA. Netoli Kewanee, Mis., ant Alabama Great Southern geležinkelio, susimušė du trukiai. Prie to 5 geležinkelio tarnai likosi užmušti, du gi sunkiai, gal mirtinai sužeisti.

HARRISBURG, PA. Ant Branch Intersection geležinkelio alkunės užsidegė tavorinis trukis gabenantis gazoliną. Prie to keturios ypatos sudegė.

Varstotuose Pennsylvania geležinkelio atsitiko dinamito explio- [illegible] zija, kurios du darbininkai likosi į šmotus sudraskyti.

JOPLIS, MO. Netoli nuo čia iššoko iš rėlių tavorinis trukis Kansas City Southern geležinkelio. Prie to 3 trukio tarnai likosi užmušti ir 3 sunkiai sužeisti; 17 vagonų susidaužė.

Isz darbo lauko.

¶ Padėjimas darbininkų ant salos Porto Rico, patekus jai po globa amerikonų, niekesnis yra negu buvo valdant salą išpanijonams, o gyvenimas dabar brangesnis negu laike išpanijonų valdymo. Paprasti darbininkai uždirba vidutiniškai po 30 c. ant dienos. Vaikai dirba nuo 10 metų. Išlavinti darbininkai uždirba vidutiniškai po 75 c. ant dienos; daugiausiai gi uždirbančių algos ne pereina 2 dol. ant dienos. Geriausias padėjimas yra sodauninkų.

¶ ROCHESTER, N. Y. Darbininkai čianykščių vežimų dirbtuvių pakėlė štraiką. Organizuotų darbininkų yra čia 700. Darbininkai reikalauja 9 val. darbo dienos ir pakėlimo algų ant 10% ir pripažinimo unijos.

¶ CHICAGO, ILL. Pečkuriai, dirbanti gyvulių piovinyčiose, pareikalavo 8 valandų darbo dienos; jeigu darbdaviai reikalavimo neišpildįs, darbininkai pasirengę štraikuoti.

¶ NEW YORK. Užgimė čia murininkų štraikas. Organizuoti darbininkai nenori dirbti su nepriguliančiais į uniją. Štraikuoja 3000 murininkų.

¶ BOSTON, MAS. Pasibaigė štraikai drukorių čianykščiose spaustuvėse. Spaustuvių savininkai sutiko ant visų darbininkų reikalavimų.

¶ PITTSBURG, PA. Dirbtuvėse American Window Glass Co. darbdaviai susitaikė su darbininkais, todėl tose dirbtuvėse prasideda darbai.

¶ WASHIMGTON, D. C. Rando spaustuvėse įveda statymo mašinas. Per tai nereiks tiek statėjų, kiek jų spaustuvėse dabar dirba.

¶ Pereitą sanvaitę Suvienytose Valstijose buvo 200 nusibankrutinimų, Kanadoj gi 27.

¶ Pittsburg, Pa. Harwick kastynėse, kur 25 d. sausio atsibuvo baisi expliozija, prasidės darbai.

¶ SOUTH CHICAGO, ILL. Čianykščiose plieno dirbtuvėse dar vis traukiasi štraikai.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Reikalai gimdo užmanymus.

Savo Atsišaukime, patilpusiame Nr.10 „Vienybės", Tėvynės Mylėtojų Dr-tės prezidentas terp kitko sako:

„Nėra geru ir sistematišku darbu tverti kas dien naujas tautiškas draugystes, kurios teip dygsta paskutiniuose laikuose. Matėsi jau perdaug, kada susitvėrė „Motinėlė", o paskui „Aušra". .

Ar iš tikro tas apsireiškimas yra vodingu, nenaturališku? Jeigu yra visokeropi tautiški reikalai, kuriuos tolydžiai reikia aprupinti, tuom pačiu turi but ir visokeriopos draugystės, besistengiančios aprupinti pirma apleistus reikalus. Išleidinėjimas moksliškų knygų ir jų platinimas nėra viskuom, ko kiekviena tauta reikalauja, bet apart to yra daug visokių kitokių reikalų, apie kokius pirma nesirupino nieks. Ne fantazija ir užsispyrimas pagimdė „Motinėlę" ir „Aušrą", bet tikras reikalas. Teisybė, dėl tvėrimosi naujų draugyščių su naujais mieriais T. M. D. gali šiek tiek nukęsti, bet ką padaryti, jeigu tauta turi ir kitokius reikalus, kokių T. M. D. negali aprupinti. Ji juk terp savo mierių turėjo šelpimą besimokinančių, o argi per eiles metų surinko ant to mierio tiek pinigų, kad nors vieną butų galėjusi sušelpti? Ne, nesurinko ir surinkti negalėjo, kadangi ji už svarbiausią mierį paėmė išleidinėjimą knygų. Draugystės su daug mierių netik pas mus, bet niekur negali priderančiai išpildyti visų, todėl ar norime, ar ne, turime pasidalinti darbu, jeigu norime daugiau reikalų aprupinti. Vodingu yra tvėrimas organizacijų su vienodais mieriais. Mums rodosi, kad „Aušrelės" kuopos galėtų susijungti su T. M. D., kadangi mieriai abiejų vienodi. „Motinėlė" ir „Aušra", teisybė, turi tokius jau mierius, bet „Aušra" susitvėrė todėl, kad „Motinėlės" konstitucija išskiria negarbinančius kunigų, tokių nepriima, o gal tokių ir besimokinant nešelpti, o ir toki tautai reikalingi.

Šelpimas besimokinančių lygiai svarbus, kaip ir išleidinėjimas knygų ir jų platinimas. Šelpdama besimokinančius, tauta stengiasi išdirbti sumanius sau vadovus, mokintojus, raštininkus, koki teip jau reikalingi, kaip ir knygos. Kol [illegible] ta proga išleisti palmokinančių knygą, reikia, kad butų toki, kurie tokias knygas parašytų. Be raštininkų juk ir T. M. D. neturėtų ką išleidinėti, arba turėtų išleidinėti vien menkos vertės raštus. Išleidinėdami vien raštus, dar mes raštininkų neišdirbsime; tokius reikia išlavinti. Ir dabar juk visi T. M. D. kaštais išleisti raštai ne jos sanarių parašyti.

Jeigu tautai reikalingos neatbutinai organizacijos nyksta, miršta, tai ne organizacijų kaltė, bet tautos, kuri negali priderančiai dar suprasti visų savo reikalų ir išsyk neremia ir reikalingiausių organizacijų.

Ką sakėme apie mokslėeivius, tą patį galime pasakyti ir apie kankintinius. Žmonės deda aukas ant kankintinių todėl, kad sanlygos išdirba kankintinius, todėl kad jie yra. Jeigu nebus kankintinių, nebus reikalo ant jų nė aukas dėti.

Pabaigoj atsišaukimo T. M. D. prezidentas sako: „Kuopos gali duoti sau vardus, kokius nori: „Lietuvos didvyrių", „Aušrelės" arba „Žirgvaikio". Tuom tarpu prezidento pavadintų vardų draugystės yra nuo seniai Amerikoj. Po tais todėl vardais negerai butų tverti daugiau, kadangi tas kenktų jau ėsančioms; tas butų užbėginėjimu kitiems už akių ir tai be jokio reikalo. Toki darbai žemintų tik Tėv. Myl. Dr.

Musų lenkberniai.

Lietuvių Amerikoj yra jau diktai, gaila vien, kad teip mažas jų skaitlius darbuojasi ant lietuvystės labo. Daugumui nerupi tautiški reikalai; yra dar daug tarnaujančių svetimtaučiams, už nieką laikančių lietuvystę. Dar daugelis lietuvių skaito savę už lenkus ir lenkams tarnauja. Mat tie lenkberniai ne skaito nė jokių lietuviškų raštų, tai ir nesupranta savo pareigų, nežino kuom yra; jeigu koks ir skaito kokį lietuvišką raštą, žinoma kartais nuo kito gautą, tai nežino, kokia kalba rašto, lenkiška, ar lietuviška.

Neseniai „Lietuvoj" ir „Vienybėj" buvo paminėta, jog tuli savę garsinanti už lietuvius stengiasi prikalbėti besitolinančius lietuvius susiartinti su lenkais, suvesti juos vėl į vienybę, kaip buvo seniai, kada lenkai visaip išnaudojo lietuvius; tie lenkberniai „Zgodoj" labai peikia tuos lietuvius, kurie nemato naudos iš vienybės su lenkais. Mes vienog dar nepatikome nė vieno iš tų lenkbernių besidarbuojančių terp lietuvių ir nežinome, ką jie gero lietuviams padarė. Nedirbant nieko, kokią jie tiesą turi savę lietuviais vadinti? Pareiga visų lietuvių yra darbuotiesi ant labo lietuvių. Lenkberniai dirba ant labo lenkų, tai gali vien vardu lenkų kalbėti. Tuom tarpu jie drysta kalbinti lietuvius padėti traukti į purvyną grimzdantį lenkišką vežimą.

Nr. 8 „Zgodos" patėmijau pasigarsinimą „Towarzystwa Litewskiego Zygmunta Augusta". Matyt, kad ir šitoj lenkiškai pavadintoj lietuviškoj draugystėj yra lenkai ir lenkberniai, matyt jiems lietuvių vargai ir reikalai mažai rupi. Štai minėta draugystė surinko 15 dol. 32 c. aukų. Iš aukavusių tik Petroški (turbut Petrošius) paaukavo 50 c. ir Laskowski $1.00 ant lietuviškos „Aušros Draugystės" — kiti visi pinigai nuėjo ant lenkų naudos. Mat lenkberniai lietuviams palieka tik trupinius, nupuolusius nuo stalo, o kepsnį atiduoda lenkams, kuriems vien tarnauja. Argi tai negėda vadinantiems savę lietuviais? Iš visos draugystės atsirado tik du, kurie atsiminė vargus lietuviškų mokslėeivių! Norėtume tikėti, kad ir lietuviškų lenkbernių protas prasiblaivįs ir jie paliaus svetimiems tarnavę ir šelps savo tautiškus reikalus.

Eidimto Pažįstamas.

Iš Waterbury, Con.

Vietinė Simano Daukanto Teatrališka Draugystė parengė New Britain'e, Conn., koncertą, 14-tą vasario. Tarpais buvo dainos, dekliamacijos ir tt.; ant užbaigimo atlošė komediją „Geriaus vėliaus, negu niekad".

Daug apie tą pasilinksminimą nerašau, nes pagyrimas, ar peikimas dalykų ne perkeičia. Prakilnesni tenykščiai lietuviai apreiškė, jog tokio lietuviško vakaro iki to laiko dar nebuvo turėję. Nors tokius darbus visi prakilnesni žmonės stato ant augšto laipsnio,tai vienog, kaip kitur, teip New Britain'e yra ardytojai tvarkos, apaštalai tamsybės, kurie tų darbų vertės nesupranta. Jeigu tuomi butų atsižymėję pavieni, tai butų dar nieko; bet jeigu stabdo gerus darbus organizacija, kurios mieriu yra apšvietimas žmonių, taigi draugystė „Apšvietos", tai to geru vadinti negalima. Šitos draugystės komitetas stengėsi iš visų pajiegų suardyti musų užmanymą, nuėję pas savininką svetainės, kalbino sugrąžinti Teatrališkai dr-tei rankpinigius, kadangi jie ką nors parengsę ant to vakaro, bet tas perkalbėti nesidavė. Ir tenykštis lietu- [illegible] viškos „Aušros Draugystės" — kiti visi pinigai nuėjo ant lenkų naudos. Mat lenkberniai lietuviams palieka tik trupinius, nupuolusius nuo stalo, o kepsnį atiduoda lenkams, kuriems vien tarnauja. Argi tai negėda vadinantiems savę lietuviais? Iš visos draugystės atsirado tik du, kurie atsiminė vargus lietuviškų mokslėeivių! Norėtume tikėti, kad ir lietuviškų lenkbernių protas prasiblaivįs ir jie paliaus svetimiems tarnavę ir šelps savo tautiškus reikalus.

Eidimto Pažįstamas.

Iš Waterbury, Con.

Vietinė Simano Daukanto Teatrališka Draugystė parengė New Britain'e, Conn., koncertą, 14-tą vasario. Tarpais buvo dainos, dekliamacijos ir tt.; ant užbaigimo atlošė komediją „Geriaus vėliaus, negu niekad".

Daug apie tą pasilinksminimą nerašau, nes pagyrimas, ar peikimas dalykų ne perkeičia. Prakilnesni tenykščiai lietuviai apreiškė, jog tokio lietuviško vakaro iki to laiko dar nebuvo turėję. Nors tokius darbus visi prakilnesni žmonės stato ant augšto laipsnio,tai vienog, kaip kitur, teip New Britain'e yra ardytojai tvarkos, apaštalai tamsybės, kurie tų darbų vertės nesupranta. Jeigu tuomi butų atsižymėję pavieni, tai butų dar nieko; bet jeigu stabdo gerus darbus organizacija, kurios mieriu yra apšvietimas žmonių, taigi draugystė „Apšvietos", tai to geru vadinti negalima. Šitos draugystės komitetas stengėsi iš visų pajiegų suardyti musų užmanymą, nuėję pas savininką svetainės, kalbino sugrąžinti Teatrališkai dr-tei rankpinigius, kadangi jie ką nors parengsę ant to vakaro, bet tas perkalbėti nesidavė. Ir tenykštis lietuvių dvasiškas vadovas, o paskui ir sąnarys „Apšvietos" draugystės, kun. Žebris, ant to laiko, kada turėjo prasidėti koncertas, užšaukė iš sakyklos „nepaprastą" susirinkimą, prisakydamas, idant kiekvienas sąnarys neatbutinai pributų ant susirinkimo, kad negalėtų nueiti ant „bedievių" koncerto. Pirmsėdis Teatrališkos Dr-tės, ypatingai klebonijoje meldė pakviesti visus ant koncerto. Kunigas teisinosi, buk jau per vėlu, ir kad iki tam laikui nieko apie koncertą negirdėjo. Mat iš pasklidusių 400 programų jam neteko matyti nė vieno!? Žinoma, tarpe tos dr-tės sąnarių yra ir doresni ir protingesni sąnariai, kadangi ir ant koncerto atsilankė. Tie, ką atsilankė ant koncerto, kaip vyrai, teip ir moterys, užsilaikė kuo gražiausiai; tuos galima prilyginti prie kitų tautų vyrų. Teatrališka dr-tė yra dėkinga sąnariams „Žirgvaikio" dr-tės, o ypatingai tiems, kurie buvo paskirti padėti mums musų darbuose ir tą atliko su tikru pasišventimu.

Besilinksminant, nebuvo užmirštas ir tautiškas reikalas: prieš patį lošimą teatro dvi jaunos mergaitės surinko nuo publikos aukų $3.82 ant mokslėeivių, kurias pavedame „Aušros" dr-tei ir sykiu prisiunčiu.

Koncertas buvo parengtas ant naudos lošiančių, bet kad tą vakarą pasitaikė sniego darganos, ir dėl augščiau minėtų priežasčių žmonių atsilankė tik tiek, kad pelnas vos uždengė kaštus parengimo koncerto.

Jonas Žemantauskas.

Iš Maynardo, Mas.

Nuo seniai girdime rugones ant musų kunigėlių, kurie, vietoj vesti lietuvius į vienybę, vietoj mokinti meilės, sėja terp brolių vaidus, nesutikimus, nesikentimą, nors tokia sėkla priešinga musų Išganytojo mokslui. Tokiu budu musų „dvasiški vadovai", vietoj platinti terp žmonių Christaus mokslą, pats jį mindžioja, laužo jo pamatus. Iš tarpo lietuvių išsirenka savo įnagius, kurie net ten sėja vaidus, kur kunigai negal prieiti. Jie perskyrė musų Susivienyjimą ir dabar, neturėdami progos pats prieiti prie Tautiškojo Susivienyjimo, sėja ten vaidus su pagelba savo įnagių, kaip caras su pagelba savo agentų provokatorių.

Ant susirinkimo Liet. Amer. Susiv. 58 kuopos Maynarde ir Hudsone Worcesterio lietuvių dvasiško vadovo sėbrai, Andr. Ališauckas ir Juozas Rucenas, tyčia ant ardymo į organizaciją įsisproudę užsimanė pakelti tikėjimiškus vaidus terp kuopos sanarių. Atidarius pirmreiga visų lietuvių yra darbuotiesi ant labo lietuvių. Lenkberniai dirba ant labo lenkų, tai gali vien vardu lenkų kalbėti. Tuom tarpu jie drysta kalbinti lietuvius padėti traukti į purvyną grimzdantį lenkišką vežimą.

Nr. 8 „Zgodos" patėmijau pasigarsinimą „Towarzystwa Litewskiego Zygmunta Augusta". Matyt, kad ir šitoj lenkiškai pavadintoj lietuviškoj draugystėj yra lenkai ir lenkberniai, matyt jiems lietuvių vargai ir reikalai mažai rupi. Štai minėta draugystė surinko 15 dol. 32 c. aukų. Iš aukavusių tik Petroški (turbut Petrošius) paaukavo 50 c. ir Laskowski $1.00 ant lietuviškos „Aušros Draugystės" — kiti visi pinigai nuėjo ant lenkų naudos. Mat lenkberniai lietuviams palieka tik trupinius, nupuolusius nuo stalo, o kepsnį atiduoda lenkams, kuriems vien tarnauja. Argi tai negėda vadinantiems savę lietuviais? Iš visos draugystės atsirado tik du, kurie atsiminė vargus lietuviškų mokslėeivių! Norėtume tikėti, kad ir lietuviškų lenkbernių protas prasiblaivįs ir jie paliaus svetimiems tarnavę ir šelps savo tautiškus reikalus.

Eidimto Pažįstamas.

Iš Waterbury, Con.

Vietinė Simano Daukanto Teatrališka Draugystė parengė New Britain'e, Conn., koncertą, 14-tą vasario. Tarpais buvo dainos, dekliamacijos ir tt.; ant užbaigimo atlošė komediją „Geriaus vėliaus, negu niekad".

Daug apie tą pasilinksminimą nerašau, nes pagyrimas, ar peikimas dalykų ne perkeičia. Prakilnesni tenykščiai lietuviai apreiškė, jog tokio lietuviško vakaro iki to laiko dar nebuvo turėję. Nors tokius darbus visi prakilnesni žmonės stato ant augšto laipsnio,tai vienog, kaip kitur, teip New Britain'e yra ardytojai tvarkos, apaštalai tamsybės, kurie tų darbų vertės nesupranta. Jeigu tuomi butų atsižymėję pavieni, tai butų dar nieko; bet jeigu stabdo gerus darbus organizacija, kurios mieriu yra apšvietimas žmonių, taigi draugystė „Apšvietos", tai to geru vadinti negalima. Šitos draugystės komitetas stengėsi iš visų pajiegų suardyti musų užmanymą, nuėję pas savininką svetainės, kalbino sugrąžinti Teatrališkai dr-tei rankpinigius, kadangi jie ką nors parengsę ant to vakaro, bet tas perkalbėti nesidavė. Ir tenykštis lietuvių dvasiškas vadovas, o paskui ir sąnarys „Apšvietos" draugystės, kun. Žebris, ant to laiko, kada turėjo prasidėti koncertas, užšaukė iš sakyklos „nepaprastą" susirinkimą, prisakydamas, idant kiekvienas sąnarys neatbutinai pributų ant susirinkimo, kad negalėtų nueiti ant „bedievių" koncerto. Pirmsėdis Teatrališkos Dr-tės, ypatingai klebonijoje meldė pakviesti visus ant koncerto. Kunigas teisinosi, buk jau per vėlu, ir kad iki tam laikui nieko apie koncertą negirdėjo. Mat iš pasklidusių 400 programų jam neteko matyti nė vieno!? Žinoma, tarpe tos dr-tės sąnarių yra ir doresni ir protingesni sąnariai, kadangi ir ant koncerto atsilankė. Tie, ką atsilankė ant koncerto, kaip vyrai, teip ir moterys, užsilaikė kuo gražiausiai; tuos galima prilyginti prie kitų tautų vyrų. Teatrališka dr-tė yra dėkinga sąnariams „Žirgvaikio" dr-tės, o ypatingai tiems, kurie buvo paskirti padėti mums musų darbuose ir tą atliko su tikru pasišventimu.

Besilinksminant, nebuvo užmirštas ir tautiškas reikalas: prieš patį lošimą teatro dvi jaunos mergaitės surinko nuo publikos aukų $3.82 ant mokslėeivių, kurias pavedame „Aušros" dr-tei ir sykiu prisiunčiu.

Koncertas buvo parengtas ant naudos lošiančių, bet kad tą vakarą pasitaikė sniego darganos, ir dėl augščiau minėtų priežasčių žmonių atsilankė tik tiek, kad pelnas vos uždengė kaštus parengimo koncerto.

Jonas Žemantauskas.

Iš Maynardo, Mas.

Nuo seniai girdime rugones ant musų kunigėlių, kurie, vietoj vesti lietuvius į vienybę, vietoj mokinti meilės, sėja terp brolių vaidus, nesutikimus, nesikentimą, nors tokia sėkla priešinga musų Išganytojo mokslui. Tokiu budu musų „dvasiški vadovai", vietoj platinti terp žmonių Christaus mokslą, pats jį mindžioja, laužo jo pamatus. Iš tarpo lietuvių išsirenka savo įnagius, kurie net ten sėja vaidus, kur kunigai negal prieiti. Jie perskyrė musų Susivienyjimą ir dabar, neturėdami progos pats prieiti prie Tautiškojo Susivienyjimo, sėja ten vaidus su pagelba savo įnagių, kaip caras su pagelba savo agentų provokatorių.

Ant susirinkimo Liet. Amer. Susiv. 58 kuopos Maynarde ir Hudsone Worcesterio lietuvių dvasiško vadovo sėbrai, Andr. Ališauckas ir Juozas Rucenas, tyčia ant ardymo į organizaciją įsisproudę užsimanė pakelti tikėjimiškus vaidus terp kuopos sanarių. Atidarius pirmsėdžiui kuopos susirinkimą, Ališauckas pastatė reikalavimą, kad visi sanariai priverstinai turi atlikti velykinę ir nuo kunigėlio gauti kvitelę, kitaip turi buti išbrauktais. Paaiškinimu protok. sekretoriaus, kad toks įnešimas yra priešingas Susivienyjimo konstitucijai, kuri draudžia kelti tikėjimiškus vaidus, Rucenas nesidavė pertikrinti; jis šaukė: mes ėsame katalikai ir negalime po vienu stogu su šliuptarniais gyventi; žadėjo sekretoriui net su kumščia išvaryti konstituciją iš galvos. Laimė, kad kiti į tarpą nesikišo, tai apsiėjo be muštynių. Kunigo tarnai vien šaukė, kad visus neguodojančius kunigų reikia išmesti.

Toks kurstymas ir piudymas terp savęs lietuvių iš kunigo pusės yra labai negražus: negalima pagirti ir kuopos prezidento, kuris daleido ant susirinkimo tokius vaidus kelti, žinodamas, kad kėlimas tikėjimiškų klausymų uždraustas Susivienyjimo konstitucijos, o laužanti konstituciją juk negali but sanariais organizacijos. Jeigu Susivienyjimas daleis įsiviešpatauti vaidams, tai juk reiks vėl persiskirti, atsitiks tas pats, kas atsitiko ant seimo Wilkesbarrej. Gerai butų, kad centrališki Susivienyjimo viršininkai neduotų vaidams išsiviešpatauti ir juos pasistengtų kokiu nors budu prašalinti. Tegul terp mus viešpatauja laisvė ir sutikimas! Šalin su erzintojais ir griovėjais ramybės!

Finansų sekr. Fort. Bagočius.

Iš Lowell, Mas.

Skaitydami laikraščius, patinkame žinias iš visokių vietų, aprašymus, kaip lietuviai kitur darbuojasi ant tautiškos dirvos, kaip deda jie aukas ant visokių tautiškų reikalų. Mušų miesto lietuviai neskaito laikraščių nė knygų, nekenčia jie apšvietimo, todėl nežino, koki yra musų svarbiausi šios dienos reikalai: jie nežino, kas yra musų kankintiniai, už ką juos maskolių valdžia persekioja: jie neišmano, kas yra mokslėeiviai, nė kodėl juos šelpia lietuviška visuomenė, kodėl deda aukas ant jų naudos. Daugumas čianykščių lietuvių aukauja karčiamninkams ir darbuojasi su stikleliu prie baro, paskui daužosi tuščias makaules, o ant galo eina pas vaitą, neša sunkiai uždirbtus centus sudžioms. Karčemos ir sudai tai apšvietimo vieta daugelio musų miesto lietuvių.

Porą metų atgal ir čia, rodosi, buvo geriau: čianykščiai lietuviai nors tiek padarė, kad atsiskyrė nuo lenkų; nors ir dabar yra dar diktai sulenkėjusių, besilaikančių lenkų uodegos, kurie priguli prie lenkiškos parapijos ir prie lenkiškų draugyščių.

Lietuviškos parapijos čia nėra, bet yra grynai lietuviška draugystė D. L. K. Algirdžio. Prie draugystės mažai priguli lietuvių; lenkberniai ne tik nesirašo, bet ir kitus sudraudžia, kaip moka, teip niekina lietuvišką draugystę, pravardžiuoja ją visokiais vardais, kokius tik kiaura jų smegelnyčia išmislyti gal; prigulinčius prie lietuviškos draugystės apšaukė saleveišiais. Nuo kvailų mat nieko protingesnio ir laukti ne galima.

Lietuviškų biznierių čia nebuvo, lietuviai reikalingus sau daigtus pirkdavo pas lenkus. Neseniai iš kitur atvažiavęs lietuvis užsidėjo grocernę. Sumanesni lietuviai perka reikalingus daigtus pas saviškį, bet tamsapročiai po senovei neša savo sunkiai uždirbtus pinigus galicijonui. Argi niekada musų tamsapročiai neįgaus daugiau proto? Argi visada jie bus vien tarnais svetimų?

Lietuvos skaitytojas.

Iš Newark'o, N. J.

St. Pranis čia buvo uždėjęs marškinių ir kitokių drabužių krautuvėlę. Vėliaus sutvėrė kooperatyvišką lietuvišką draugystę, prižadėdamas gerą pelną sanariams. Sudėjus daugiau kapitalo,pargabeno čeverykų į tą krautuvę ir susitvėrė krautuvė lietuviškos kompanijos po vadovyste p. S. Pranio, bet neilgai laikėsi. Vasario 29 d. užbaigė ji savo dienas, nusibankrutindama.

Newarke jau antra kooperatyviška draugystė nusibankrutino. Trįs metai atgal buvo uždėję koop. drtės valgomų daigtų krautuvę, kuri greitai turėjo bankrutinti; bet pirmutinė buvo patentuotų dievuočių apšaukta už bedievišką, o tokią dievuotam žydberniui griekas lankyti, per tai turėjo nupulti. Paskutinės krautuvės vadovai ir visi kompanai buvo karšti katalikai, bet ir jų saviejie pavyduoliai neparėmė. Šalia lietuviškos koop. krautuvės yra daugybė žydiškų tokių jau krautuvių, o jas lietuviai šelpia, per tai žydiškos auga ka

Trumpa senobes Istorija.

Isz maskoliszkos kalbos verte D.

Babilioną ir Assiriją, Finikiją ir Egiptą, užgriebė Mažają Aziją ir tolimas rytų šalis iki Indijos rubežių ir iki Turkestano. Tokios didelės viešpatystės dar nebuvo buvę iki tam laikui. Ji buvo didumo pusės Europos ir 80 kartų didesnė už Grėkiją.

Ir turtai jos didi buvo. Nuo skaitlingų gyventojų Egipto, Babiliono ir Finikijos persai surinkdavo didelę duoklę pirkiniais ir pinigais. Persų caras iš to maitino begalinę daugybę tarnų, kuriuos su savim vežiodavosi iš vieno sostapilio kitan. Visgi pasilikdavo daug sulietų naugių, kurių prisirinkdavo caro dežėse. Iżde vieno iš keleto Persijos sostapilių caras turėjo, sutaupinęs, 20 kartų daugiau aukso, nėgu buvo Atėnuose, tapus jiems kuo turtingiausiu Grėkijos miestu. Persai galėjo sušaukt skaitlingas kariumenes iš priklausančių jiems tautų, jie apart to valdė galingą laivynę finikų, kurie visur nenorėjo pirklystėj grėkams apsileist.

Persų caras ir jo tarnai: viršuj sparnuotas šviesos dievas.

Grėkų ir persų karės 500—480 m. K. N. Persai užgriebė grėkų miestus Mažojoj Azijoj, daugelį salų ant Egeiškos juros, per Dardanėlius perėjo į žiemryčius Balkanų pussalio. Tuli miestai Europos Grėkijos sutiko pripažint valdžią „didžiojo caro," kaip grėkai vadindavo persų carą. Kunigai Dėlfų bažnyčios, kurie duodavo nurodymus grėkams vardu dievo Apollono, prikalbinėjo visus nesipriešint neišpasakytai galybei. Vienog Atėnai, Sparta, ir da keletas miestų, nenorėjo pasiduot. Atėjus persų pasiuntiniams paprastai reikalauti „žemės ir vandens," kaipo ženklo paklusnumo, įširdę valstiečiai sumetė juos šuliniuosna.

Persai iš pradžios perplaukė ant laivų skersai Egeišką jurą ir stengėsi užimpinti kariumenę Atikoj ties Maratonu: bet jiems čion kliuvo kalnuota šalis, kur jie negalėjo turėt jokios naudos iš savo raitelių; šarvuoti Atėnų kareiviai suardė persų pėščiuosius kareivius ir nuginė juos ant laivų.

Dešimčiai metų sukakus, persų caras Kserkses pats atvedė didžią kariumenę sausu keliu iš Mažosios Azijos. Kariumenė perėjo Dardanėlių laikiniu tiltu, ant laivų padarytu, ir ėjo Grėkijon nuo žiemių. Paskui ją vilkosi didelis abazas; persai karėse nemėgdavo atsisakyt nuo ištaigų; o caras vežėsi savo tarnus. Juros pakraščiais, greta su kariumene, plaukė didi laivynė, kuri turėjo pristatyt paviržių ant sausumos. Daug grėkų iš Mažosios Azijos, net ir nuo Balkanų pussalio, prisidėjo prie persų, ar priversti buvo paskui juos sekti.

Azijos lygumose persai neįveikiami buvo, bet Grėkijoj jie antrą sykį susitiko su keblumu-kalnuotos šalies; jiems prisėjo palengva keliaut angštumomis ir šuntakiais ir užkariaut skyrium kiekvieną šalelę, apgintą kalnais, it tvirtynės sienomis. O ir pagautis neturtingoj Grėkijoj buvo menka.

Vis-gi padėjimas tų grėkų, kurie užmanę buvo gintis, buvo labai pavojingas. Persai atėjo viduriu Grėkijos, visur tremdami šalį. Attikos ir Atėnų gyventojai turėjo bėgt. Vienog sumanus atėniečių vadas Themistokles iš augšto parupino gelbiamuosius daigtus. Už dviejų metų prieš persų užpuolimą jam, ant žmonių suėjimo, pasisekė prikalbėt, kad atėniečiai pasidarytų kuo daugiausia kariškų laivų, nesigailint jokių pinigų. Dabar laivais pervežė šeimynas ir ką tik iš turtų galima buvo suimt, ant kaimyniškos Salamino salelės ir į artimiausius miestus pietuose; o visi atėniečiai, kur galėjo dirbt ir ginklus pakelt, sėdose ant laivų ir susivienijo su kitų grėkų laivynėmis.

Bet grėkai susirinkę buvo iš visokių neprigulmingų miestų: nebuvo pas juos nė sutarties ką daryt, nė tvarkos. Prisėjo pavest vyriausią valdžią Spartos vadams, nes spartiečiai skaitėsi stipriausia grėkų tautele. O spartiečiai, kaip tyčia, nieko neišmanė apie jurininkystę, ir beveik neturėjo laivų. Atėniečiai norėjo muštis ant juros pas pačią savo tėvynę; spartiečiai norėjo pasitraukt į pietus, link savo pakraščių ir sustiprint sąsmuką ties Korinto miestu, kad nebegalėtų toliau eit persai sausu keliu.

Prieš spartiečių norą grėkai priversti buvo muštis siauroj ištakoj ties Salamino sala: persų laivynė aplenkė viduriu Grėkiją ir apsupo grėkiškus laivus iš abiejų šitos ištakos pusių. Grėkai įveikė miklia savo jurininkyste: jie ratu sustatydavo laivus, pirmagaliu pirmyn, paskui greit į visas puses išvažinėdavo; sunkus persų laivai painiojos terp nežinomų uolų. Grėkams ir audra padėjo, sudaužius daug priešų laivų. Liekamos suardytos laivynės nuplaukė Mažosios Azijos pakrančiuosna, caras-gi sugrįžo namon, neužganėdintas, kad karė užsitraukė. Persų pėstiejie dar tebstovėjo viduryj Grėkijos. Vos metus praleidus, sunkiam mušyj ties *Platėja* miesteliu jie buvo išnaikinti spartiečių ir atėniečių.

Grėkai ir barbarai. Jokiu budu negalima tvirtint, buk persams narsumo truko: jie it padukę, puldavo mušin. Bet ėmėsi jie beveik teip, kaip grėkai senobėj: priešakyj stovėjo mušamiejie ratai, paskui juos pėstiejie, kurie mušėsi, kaip papuolė ir ilgai nesilaikydavo, jeigu patys iškart negalėjo viršų gaut. Jie buvo menkiau apsiginklavę, be stiprių šarvų, svarbiausiu ginklu buvo: lankai, vilyčios ir trumpi durtuvai.

Grėkai viršų ėmė suglaustomis savo eiliomis ir vienodu išmokinimu. Kiekviena kariumenės dalis turėjo atmint, kad nuo jos priguli visas jos tėvynės apgynimas. Gindami tėvynę, grėkai persitikrinę buvo, kad po jų pusės teisybė, dievai: tuli tikėjo, buk patys dievai, kaip senobėj, stoja jų ellėse ir muša priešus. Užėjus kalbai apie tai, kokiu budu maža grėkų tauta apsigynė nuo baisios galybės, grėkas, pasididžiuodams, nurodydavo ant sutartinio savo narsumo, savo išminties ir muno, apie persus jie atsiliepdavo, kad tai esą tamsuoliai, pripratę vergiškai klausyt savo caro, tuom tarpu, kaip grėkai — žmonės laisvi, patįs savo ponai. Nuo šio laiko grėkai pradėjo savę augščiau statyt už *barbarus* (teip jie vadino visus ne grėkus; tiesiog šits žodis reiškia „murmos," t. y. žmonės, nemoką aiškiai ir gerai kalbėt grėkiškai, o grėkiška tiktai kalba, jie manė, esanti tikra žmonių kalba).

V.

Aténai 480—400 m. K. N.

Atėnų galia po 480 m. Themistoklės. Persams prisėjo atsisakyt nuo užmanymo pamušt Europos grėkus. Dabar pakėlė galvą ir Mažosios Azijos grėkai: nebnorėjo persams mokėt duoklės. Jie prisidėjo prie atėniečių, pamatę, kad tai geriausi jurininkai Grėkijoj.

Terp atėniečių ir grėkų, gyvenančių ant salų ir rytinio pakraščio Egeiškos juros, susitvėrė talka. Atėniečių talkininkai pristatydavo laivų, kareivių ir pinigų; atėniečiai valdė bendrais laivais, kariumenę ir iždu, ir nuvarydavo persus nuo pakraščių Egeiškos juros. Jurinė talkos galia susidėjo iš 300—400 laivų.

Atėniečiai paėmė savo rankosna aukso kasyklas ant šiaurinio Egeiškos juros pakraščio; išten ir-gi jie gaudavo medžių laivams statyt. Ypač svarbus buvo valdymas ištakomis į Mėlinąją jurą. Nuo šiaurinių Mėliuosios juros pakraščių jie gaudavo duoną; kitaip nebutų galėjusi prasimaitint daugybė žmonių Atėnuose; Attikoj mažai tebuvo žemės ir toje buvo menka.

Themistoklės buvo užsiėmęs vis naujais ir naujais užmanymais. Jis perstatė žmonėms pastatyt apie Atėnus ir juros uostą Pirėjų murines sienas, apart to dar sujungt Atėnus su Pirėju pagal kelią dviem eiliom sienų. Jeigu atsitiktų naujas užpuolimas ant Atėnų, tvirtino jis, nebreikėtų jau palikt miesto; atėniečiai dabar tapo jurine tauta; mieste galima bus palikt mažutę kariumenę, daugumas-gi žmonių mušis ant laivų ties uostu. Pakol atėniečiai ponais ant juros ir jura gali privežti paviržiaus ir ko tiktai karei reikia, jie neįveikiami. Themistoklės turėjo dar vieną drąsų užmanymą: netikėtai užpult ant spartiečių ir duot atėniečiams viršų ant visos Grėkijos.

Bet daug ir priešginių turėjo Themistokles. Themistoklo pasirupinimas apie jurininkystę buvo naudingu pirkliams ir pramonininkams, o ponai ir ukininkai buvo neužganėdinti. Atėnuose buvo draugai Spartos, kurie negeidė jos prapulties; jie tvirtino, buk Grėkiją vežą du arkliu, Atėnai ir Sparta, ir nelaimė atsitiksianti, jeigu didžioji visų grėkų tėvynė pradėsianti šlubuot. Spartiečiai užtėmijo, koks jiems pavojingas Themistoklės, ir pertikrino atėniečius, buk jis neištikiamas. Themistoklo priešams pasisekė išvaryt jį, apart to dar apskųst įdavime, susižinojime su persais. Themistoklui nebliko vietos Grėkijoj: tik pas persus jis galėjo bėgt. Persų caras, dagirdęs, kad svarbiausias persų priešas prašo dabar pas juos prieglaudos, labai nudžiugo ir apdovanojo jį dvarais ir miestais. Bet Themistokles neužilgio pasimirė.

Atėnai; Pirėjus ir ilgosios sienos. 1 — Atėnai; 2 — akropolis; 3 — vieta žmonių susilėjimų, 4 — Dzeuso bažnyčią, 5 — ilgosios sienos, 6 — Pirėjus, 7 — kariškas ir 8 — pirklių uostai.

Pėriklės. 460—430 m. K. N. Themistoklo darbą Atėnuose toliau varė atsargesnis ir labiau susilaikąs vyras, Pėrikles. Jis paėjo iš senobinės bajoriškos giminės ir buvo Klistėno anuku; kaip ir jo senelis, Periklės sumanė eit po žmonių pusės. Jis buvo didžiai iškalbiu dideliuose žmonių suėjimuose. Jis mokėjo įkvėpt žmonėms didžius užmanymus ir patraukt juos prie darbo. Pėriklės norėjo padaryt Atėnus pirma viešpatyste Grėkijoj, norėjo, kad miestas pritrauktų svečius gražumu savo namų, puikumu teatriškų žaislų. Jis įkalbinėjo žmonėms, kad mokami talkininkų mokesčiai po tiesos priguli tiktai atėniečiams užtat, kad jie saugoja grėkišką jurą; šituos pinigus atėniečiai gali apverst ant savo reikalų, nesiklausę talkininkų.

Per trisdešimt su viršum metų Pėrikles savo partarmėmis tvarkė atėniečius. Per pirmus 15 metų Atėnuose jis, kaip ir Themistokles, turėjo galingus priešus. Per paskutinius 15 metų jo gyvenimo Atėnuose niekas nebgalėjo jam pasipriešint. Kasmet jį išrinkdavo vienu iš kariumenės vadų, kartais jis tapdavo vyriausiu vadu visos laivynės ir kariumenės. Viskas darėsi pagal Pėriklo nurodymus. Jį sulygindavo su tirioniu Peizistratu. Jo draugai sakydavo: Atėnuose ant pažiuros — žmonių valdžia, o ištikrųjų valdo pirmiausias vyras.

Atėniečiai. Kaip Themistokles, teip ir Pėrikles po savo pusės turėjo visus, kurie buvo užsiėmę jurininkyste arba jurine pirklyste. Žmonės, buvę jurininkais per garsią su persais karę, dabar įgijo galybę. Ant didžiųjų suėjimų, kur apie viską spręsdavo, jų buvo viršus.

Kad šitie neturtingi valstiečiai gautų uždarbį, užmanyti buvo dideli statymai Atėnuose, apart didžių tvirtynės sienų, dar plačios ir gražios bažnyčios dievams; ypač pagerbė dievę-globėją miesto, Atėną, kuri ir tą patį vardą turėjo, kaip ir miestas.

(Toliaus bus.)

Isz visur.

‖ Vokietijos parlamentas panaikino seną, dar nuo Bismarckio laikų, padavadyjimą, kuriuom uždrausta buvo Vokietijoj apsigyventi jezuitams. Mat užgyrimas rando reikalavimų parlamente remiasi ant katalikiškos centrum partijos pasiuntinių, be kurių balsų randas nė jokiu budu negali savo mierių pervaryti. Nors Vokietijoj jezuitai visų nekenčiami, bet randas turėjo nusilenkti prieš centrum partiją ir už parėmimą, turėjo atšaukti uždraudimą prieš jezuitus. Dykai mat parlamentuose partijos savo balsų randui neduoda, už juos reikia kuom nors užmokėti. Uždraudimas apsigyventi Vokietijoj jezuitams užgirtas 4 d. liepos 1872 metuose.

‖ Paprastai ta tauta kulturiškai augščiau stovi, kurios vaikų daugiau lanko mokyklas. Sulyginkime tame Maskoliją ir Japoniją. Japonija turi 47500000 gyventojų, o plotą 417297 ketvirtainių kyliometrų; Maskolija turi 140500000 gyventojų, o plotą 22470000 ketvirtainių kyliometrų. Skaitlius mokintinių lankančių liaudės mokyklas vienog Japonijoj didesnis negu milžiniskoj Maskolijoj. Japonijoj pradines mokyklas lanko 4302623 vaikai, Maskolijoj gi tik 4193594, taigi Japonijoj ant tukstančio gyventojų mokyklas lanko 92 mokintiniai, Maskolijoj gi tik 32. Daugiau mokintinių Japonijoj lanko ir augštesnes mokyklas negu Maskolijoj.

‖ Ant savo laike, dėl žemės drebėjimų, pagarsėjusios salos Martinique, vidurinėj Amerikoj, prisiveisė daugybė žiurkių. Ant jų naikinimo gyventojai iš Afrikos parsigabeno žvėrelius ichneumonus. Jie žiurkes rods išnaikino, bet jų netekę, dabar naikina naminius gyventojų paukščius. Ant naikinimo perdaug prisiveisusių ichneumonų gyventojai dabar nori parsigabenti nuodingas gyvates. Mat, kas gamtoj yra, viskas yra reikalingu.

‖ Angliškos kolionijos Jamaicos tiesdarių butas užgyrė tiesas, pagal kurias: uždrausta yra gabenti ant darbų nuo Jamaicos darbininkus į pietinę ir vidurinę Ameriką, taigi ir prie darbų ant Panamos kanalo. Tąsyk vien darbininkai gali but išgabenti, jeigu daranti kontraktus iš viršaus į Jamaicos iždą užmokės po 15 dol. nuo kiekvieno ant apmokėjimo sugrįžimo kaštų, jeigu dėl skriaudų darbininkai priversti butų grįžti atgal.

‖ Iki pabaigai pereitų metų, ant pirktų nuo lenkų dvarponių dvarų Prusų randas pergabeno 7539 vokiškas šeimynas, susidedančias iš 50000 sanarių. Nuo lenkų nupirktos žemės išpuola po 15,7 hektaro ant kiekvieno pargabento į Poznaniaus provinciją vokiečio. Kaip matyt, ne labai lenkiški bajorai brangina savo tėvų jiems paliktą žemę, jeigu teip daug jos parduoda vokiečiams.

‖ Vindobonos (Austrijos sostapilės) universitetas likosi ant neaprubežiuoto laiko uždarytas, kadangi mat vokiečiai studentai, kurių čia yra daugiausiai, buvo sutarę sumušti čekus studentus, atkeršydami tiems užtai, kad Pragoj čekai sumušė vokiečius. Pragoj, kur čekų yra daugiau, prie kiekvienos progos muša jie vokiečius. Miesto valdžios stoja čekų pusėj. Gal but, kad čekų pusėj yra teisybė.

‖ Viena turtinga maskoliška moteris užmanė maskoliškai karės ministerijai sutverti iš 2000 regimentą raitų moterų, kurios nori su japoniečiais kariauti. Šitų caro kareivių, turbut, japoniečiai nenusigąs. Karės ministerija teisingai tą užmanymą, kaipo neturintį vertės, išjuokė. Jeigu moterys karėse ant ko tinka, tai vien ant dabojimo sergančių kareivių. Ten, joms plati dirva.

‖ Mokintojai mokyklų terp čiabuvių ant Kamčatkos pussalio, rytinėj Siberijoj, gauna nuo rando algos vidutiniškai po 16 rublių ant metų. Argi yra kitas kraštas ant svieto, kur apšvietimo platintojams tokias lyg ant išjuokimo algas mokėtų? Turbut kito krašto tokio nėra ant viso musų žemės paviršiaus.

‖ Mieste Santilona, šiaurinėj Išpanijoj, atvažiavę su automobiliu vagiliai įsikraustė į bažnyčią ir išgabeno visus turinčius didesnę vertę auksinius ir sidabrinius daigtus, iš viso apie aštuonis centnerius; sukrovė į automobilių ir nupleškėjo, nežinia kur. Vertę pavogtų daigtų apskaito ant 2½ milijonų pesetų.

‖ Pasibaigė antra prova apkaltintų už žydų skerdynes Kišineve. Vienas iš apkaltintų likosi nusprėstas ant 20 metų kalėjimo, vienas ant keturių metų, 15 ant vienų metų, trįs ant 4 mėnesių, o 36 apkaltintus ištеisino. Kalčiausi vienog caro tarnai, parengę skerdynes, ne buvo nė apkaltinti.

‖ Lenkiški laikraščiai persergsti merginas prieš amerikoniškus mergų prekėjus, kurie, žadėdami geras vietas merginoms laike visosvietinės parodos mieste St. Louis, kalbina jas keliauti į Ameriką, kur merginos patenka į prekėjų parengtus tinklus.

$ 11 d. kovo, Austrijos sostapilėj Vindobonoj, universitete užgimė smarkios muštynės terp vokiečių ir čekų studentų, kuriose dalyvavo 700 vokiečių ir 200 čekų. Vokiečiai, kadangi jų buvo daugiau, pergalėjo čekus, numetė juos nuo trepų. Tose muštynėse 40 studentų tapo sunkiai sužeistų.

‖ Mandžurijoj, mieste Liao Jing, maskoliai prisakė visiems gyventojams chiniečiams išsinešdinti su šeinynoms iš namų, kadangi juose turi but parengtos kvatieros maskoliškiems kareiviams. Daug chiniečių šeimynų per tai žiemos laike atsirado be pastogės. Teip maskoliai elgiasi svetimame krašte!

‖ Prusų randas rengiasi Berlyne, ar kur kitur, parengti speciališką akademiją policistams. Dar tokios moksliškos įtaisos niekur ant svieto nėra; nėra net tokiuose kraštuose, kaip Austrija ir Maskolija, kur policija ir šnipai didžiausią turi valią.

‖ Koksai Otto Peterson iš Brooklyno persiuntė viršininkui maskoliškos kariškos laivynės, kunigaikščiui Aleksėjui, 500 dol. ant išdalinimo jų terp išlikusių nuo japoniečių paskandytų kariškų laivų „Korejec" ir „Variag" maskoliškų jurininkų.

‖ Užgimė kova terp angliškų ir vokiškų garlaivių kompanijų. Vokiškos kompanijos paskyrė prekes kelionės išeivių iš Švedijos portų į New Yorką po 18 dol.; angliškos gi kompanijos iki šiol skaitė po $27.50 už kelionę trečioje kliasoj.

‖ Imant šįmet jaunus vaikinus į kariumenę Prancuzijoj, stojo koksai Hugo, paeinantis iš Pirinejų departamento, turintis 9 pėdas ir 1 colį augščio. Dėl jo nepaprasto didumo kareiviškos valdžios jį paliuosavo nuo tarnavo kariumenėj.

‖ Naujas popiežius sumažino skaitlių savo kareivių: popiežiaus kariumenė dabar susideda iš: 75 kareivių bajoriškos gvardijos, 75 šveicarų gvardijos, 100 rumo gvardijos, 100 žandarų (jų iki šiol buvo tik 72).

‖ Išplaukęs nuo salos Martinique į Halifax prancuziškas garlaivys „Pro Patria" neatėjo į paskirtą vietą, todėl turėjo susidaužyti. Ant jo, apart jurininkų, buvo 40 pasažierių.

‖ Mieste Valladolid gyventojai pakėlė prieštikėjimiškas demonstracijas. Ant vaikymo demonstrantų pašaukė žandarus, kurie pradėjo šaudyti į minias. Viena ypata prie to likosi užmušta, o daug tapo sužeistų.

‖ Netoli Čemulpo, Koreos pakrantėse, paskendo japoniškas transportinis garlaivys „Shinshin Maru". Ar prie to neprigėrė ir kiek žmonių, to telegramas nepaduoda.

‖ Sekretorius vengriško ministerijos biuro Csaki, įpuolęs netikėtai į beprotystę, iššoko iš ulyčinio karo, šovė iš revolverio į patiktą ant ulyčios moteriškę ir pavojingai ją pašovė.

‖ Terp Tomsko ir Irkutsko, Siberijoj, trukis, vežantis maskoliškus kareivius, iššoko iš rėlių. Prie to vienas kareivis likosi užmuštas, o daug tapo sužeistų.

‖ Civiliški gyventojai mieste Vladivostoke gabena savo šeimynas iš miesto į Siberijos vidurius. Mergaičių mokyklą ir gimnaziją perkelia teiposgi į krašto vidurius.

‖ Kennel Clubas pasiulė maskoliškai Roudonojo Kryžiaus Dr-tei, ant jieškojimo pašautų kareivių mažai civilizuotuose Mandžurijos kraštuose, tyčia išmokytus šunis. Dr-tė pasiulymą priėmė.

‖ Italijos randas pagarsino persergėjimą išlavintiems amatininkams, norintiems keliauti į Ameriką, kadangi ekonomiškos sanlygos Amerikoj dabar netikusios.

‖ Prancuzijos parlamentas užgyrė naujas tiesas, pagal kurias zokoninkams ir zokoninkėms uždrausta mokinti kokiose nors mokyklose.

‖ Berlyne, vokiškas oficieras Carl Besche, įpuolęs į skolas, su valgiu nunuodino savę, pačią ir dvejatą vaikų.

‖ Pietinėj Azijoj, Kochinchinos pakrantėse, laike smarkios vėtros paskendo prancuziškas garlaivys „Cambodge". Prigėrė prie to 100 žmonių.

‖ Mieste Pankov, netoli Pottsdamo, Prusuose, prekėjas Brambach, nušovė savo pačią, dešimties metų sunų ir pats nusišovė.

‖ Austrijos universitetuose ant bėgančio pusmečio immatrikuliuotų yra 2517 moterų studentų, taigi daugiau negu Vokietijoj.

‖ Persijoj likosi plėšikų užmuštas amerikoniškas misijonierius Benjamin Lubaree ir jo tarnas.

‖ Vokietijoj ant pačto tarnauja 12744 moterys urėdninkai arba ant 370 daugiau negu pernai.

Švilpt — vasara ir praėjo!

Gražios ir malonios pavasario dienos linksmino žmonelius, gyvuojančius ant žemkamuolio paviršiaus. Saulutė, augštyn pasikeldama, svaidė į visas puses savo karštus spindulius, kurie, nukrisdami ant žemės, kaskartą šiltesni, davė progą išeiti iš bakužėlių gyventojams ir laistant prakaitą, išvilioti iš žemės gausių, bet šykščių rankų reikalingus žmogaus gyvenimui daigtus. Bet ne ilgai! Saulutė žemyn slenka, šiluma menksta, vėl ateina žiema; žemę apdengs balta pluta sniego, gyventojus suvarys į bakužes ir vėl žemės gyventojams reikės ištuštinti skunias ir aruodus, per vasarą pripildytus. Teip jau nuo amžių buvo ir bus...

Bet ką gero padarė per tąs ilgas vasaros dienas augštesnėji musų žmonijos rasa? Gal atrado ir išrišo kokias paslaptis gamtos? Gal prasklaidė debesį nežinios, o suteikė žmonijai, besiblaškančiai po erdmes pasaulių, dangų ir peklą — ramybę? Gal išmoko paliepti dirbti ant labo žmonijos, o ypač ant labo mažesniųjų brolių, kokias naujas gamtos pajiegas? Gal suteikė naujus įrankius kovojimui už buvį? Gal laisvė terp žmonių išsiviešpatavo? Gal musų tauta rusų žemėje spaudą igavo? Gal.... et pradėjus skaityti reikalus, galo nerandi, geriaus tylėti.....

Nieko naujo tau, broli skaitytojau, negaliu šiądien parašyti, nors aiškiai žinau, kad tu trokšti naujų žinių. Žinau, kad per šią visą vasarą sviets krutėjo, kaip nuo pirmos dienos apsiteiškimo gyvybės ant šio žemkamuolio, bet ką jie iškrutėjo? To nežinau, nes aš per visą vasarą mačiau tik žibant kasdien saulutę, girdėjau paukštelių balsus ir jaučiau brolių vargus! Man tėmyti į svietą keliai uždaryti, svetimose kalbose laikraščiai nesuprantami, o mano prigimtoje kalboje lietuviškoje — išplėšti. Nors išeina lietuviški laikraščiai už Lietuvos rubežių, bet jie sunku gauti; rubežiai apstatyti sargais, pačtu neleidžia, o pajuto valdžia skaitant lietuviškus laikraščius — nubaudė ir prisakė šnipams mano bakužėlę daboti, kas dabar ir užkerta kelią norui žinoti, kas sviete dedasi..... ką žmonės veikia?... Sunku ir apsakyti tą dvasiką badą, ir kankynę vien tik dėlto, kad aš lietuviu užgimiau, tuom ir kaltas, už tai ir turiu kentėti.... Kur teisybė?

Pavasarije kaip virte-virė Lietuvoj, visi kaip bugną mušė apie lietuvišką spaudą, bet ir vasara praėjo, o vis turime dvasiškai baduoti.

Paskalai laksto, buk dėlto neleidę lietuviškos spaudos, kad inteligencija atsisakius siųsti valdžiai padėkavones nežinia už ką. Tuli sako: „nusižeminęs veršis dvi karvi žinda." Bet teip laižytiesi valdžiai gali tik žydai, kurie ant svetimos žemės sėdi, ir „aukso veršį" garbina. Argi mums lietuviams tinka žydiškai elgtis, argi mes ant savo prigimtos žemės Lietuvos ne lygias tiesas turime turėti, kaip ir visos kitos tautos Europoj, vis tik iš Azijos atėjusios? O argi mes neturėjome spaudos? Jeigu maskolių valdžia musų spaudą buvo išplėšus, o pamačius savo nusidėjimą, jį pataiso, mums spaudą sugrąžina, tai, pagal gyvenimo teisybę ir žmoniškumą, lietuvių tautą turėtų permelsti už padarytą teip biaurią skriaudą, kurią kentėme veik per visą pusšimtį metų ir net atlyginti padarytas skriaudas nieko nekaltai tautai ir jos pavieniems žmonėms. Reikalauti dėkingumo už tokią skriaudą, kiekvienas pripažįs, yra da didesnis paniekinimas skriaudžiamo.

Girdime, jog paskutiniam laike lietuviškoji inteligencija pasidalino į dvi partiji: tautiškai-patriotišką ir socijalistiškai-darbininkišką. Katrie toliau nužengs ir draugijai daugiaus gero padarys, negalima prieš laiką žinoti. Abidvi partijos butų naudingos, jei turėtų siekius: pralavinti kaimiečius, pagerinti jų buvį, nurodinėti jiems kelius prie geresnės ateities, pakelti tautiškai ir materijališkai ir išmokinti, kaip saugotis nuo nelaimių, išleidinėti geras knygeles ir laikraščius praplatinti ir t. t.

Nuo šių metų paliovė iseidinėjusios „Naujienos". Tai smugis! Vietoj ką augštyn sliuogti, reikia žemyn smugti. — „Kas jose naudos: nė darbininkiško, nė tautiško — sako vieni. Man rodosi, kad tokiose „Naujienose" šimtą kartų daugiaus naudos tautai, ir žmonėms buvo, negu žmonių numylėtose šiukšlėse ir melagystėse, kokias žmonės labiausiai mėgsta skaityti. Tos šiukšlės, vietoj pralavinimo žmonių proto, da labiaus apdumia ir paalsina.

Man rodosi, kad teip labai karščiuoti ir partiškumo laikytis nenaudinga, nes tauta, kaip neatlaikoma jurių vilnis, eina savo keliu, vėjo pučiama ir mes jos nė sulaikyti, nė pakreipti negalime; tiktai galime jos kelią taisyti.

Ar gali koks žmogus vėją pakreipti?

Ar galim, kaip norim, priverst gamtą veikti?? Dirbk, broli lietuvi, dirbk, dirbk ir dirbk, kol rankos krutės, kol akys žibės!

Liepuks.

Vietines Žinios.

— Gauname žinią, buk koki ten lietuviai, žinoma karšti krikščionys, šiaurinėj miesto dalyj atlaikė susirinkimą ant pakėlimo protesto prieš japoniečius, kad jie muša krikščionis maskolius. Tiems, turbut, galva apsisuko! Jie mat nežino, kad krikščionys tankiai visai nekrikščioniškai elgiasi, o prie tokių priguli persekiojanti krikščionis lietuvius maskoliai. Teisybė, į karę prieš japoniečius Maskolijos randas išsiuntė daug lietuvių, kurių daug pražus karėj, bet tie lietuviai žutų ir tąsyk, jeigu maskoliai muštų japoniečius. Jeigu žuva lietuviai, tai juk maskolių vien kaltė.

— Chicago dabar, galima sakyti, pasidalino į dvi dali: į šinkorių draugus ir į priešininkus. Užtarėjai reikalauja, kad mokantiems tam tikrus mokesčius šinkoriams daleista but laikyti atidarytas karčemas ir po pusiaunaktų. Šinkorių priešai vėl reikalauja, kad laisniai ant saliunų kaštuotų 2000 dol., kaip tai yra Bostone. Katrie paims viršų, nežinia.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 549 ypatos, kuriame tai skaitliuje buvo 331 vyriškis ir 218 moterų; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 167, senelių su viršum 53 metų pasimirė 126. Daugiausiai mirčių buvo nuo plaučių uždegimo, nes 127, nuo džiovos 86. Užmušystų buvo 29, patsžudysčių 5.

— Pereito panedėlio dieną Chicagoj per visą dieną snigo ir tiek sniego pridrėbė, kiek nekiekvieną žiemą buva. Mėgstanti šalčius ir sniegą ant šitos žiemos negali rugoti. Šalčio ir sniego buva gana ir žiema mat laikosi ilgai.

— Pereito panedėlio rytą užgimė gaisras vagonų remizoj Union Traction Co., ant kertės Leavit ir Blue Island ave. Sudegė keli šimtai remizoj sudėtų vasarinių vagonų. Ugnis išnaikino beveik visą triobų bloką. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol.

— Dirbtuvėse Chicago Toy Novelty Co. ant 18 st. pereito panedėlo dieną atsitiko baisi explioizija, kurios 3 ypatos likosi užmuštos, o 7 sunkiai sužeisti. Terp užmuštų ir sužeistų yra beveik vieni lenkai.

Reikaluose Susivienyjimo Lietuvių Social Demokratų Partijos Amerikoje.

Pranešame visoms kuopoms L. S. D. P. A., kad susivienytų ir išrinktų centrališką komitetą. Meldžiame kiekvienos kuopos atsišaukti ant žemiaus padėto adreso į administraciją bėgančiame laike, kol kuopos neišrinks centrališką komitetą. Turint tokį komitetą, musų partijai bus parankiau vesti agitaciją ir lietuviški agitatoriai galės sėti socialistišką propagandą tarpe draugų lietuvių. Tada ir musų tauta darbininkiškuose reikaluose žengs pryšakin. Nereiks mums aimanuoti, kad neturime ką reprezentuoti ant terptautiško darbininkų kongreso.

Tokį įnešimą papuoda Philadelphijos kuopa ir paskiria $5 ant reikalų centrališko komiteto.

Kuopos protokol. sekr.
Povilas Dambrauckas
4730 Cambridge str.
Frankford,
Philadelphia.

Skaititojams.

„Lietuvos" skaitytojai, kurių prienumeratos laikas yra išsibaigęs malonės ją atnaujinti, užsimokėdami už metą arba nors pusmetį. Kurie iki 1 Balandžio dienos ne užsimokės ir atsakymo neduos, suprasime kad jų tenai nera ir kad kas nors kitas iš jų laikraščio naudojosi, tada, žinoma, tiems siuntinėjimą „Lietuvos" turėsime sulaikyti.

„Lietuvos" išleistuvė.

Dykai!

Gražu dideli ir labai gera kalendoriu verta 25c. **gausi dykai,** jei užsirašysi laikraštį „Lietuva" ir užmokesi $2.00 už viso meto prenumerata isz virszaus. „Lietuva" yra didžiausias ir geriausias laikrasztis visoje Amerikoje. Joje rasi daugiausiai svarbiu žiniu ir naujienu.

Atsiusk $2.00 su savo aiszkiu adresu o gausi „Lietuva" kas subata per visa meta ir puiku kalendoriu dovanai.

Pinigus siusk ant vardo „Lietuvos" iszleistojo, adresuodamas telp:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St. Station 60. Chicago, Ill.

Draugysczių Reikalai

Antras Didelis Lietuviszkas Balius.

Chicago. Jaunu Vaikinu Draugiszkas Kliubas parenge baliu kuris atsibus, nedelioj 10 d. balandžio (April), Pulaskio saleje, 800 So. Ashland ave., terp 17 ir 18 ul. Todel szirdingai užpraszome visus lietuvius ir lietuvites atsilankyti ant to puikaus baliaus kur bus dalinami puikus Programai. Muzika profesoriaus J. Bramhall'so, prie kurios kiekvienas gales pasiszokti ir pasilinksminti. Balius prasides 6 val. vakare. Inženga 25c. ypatai.

Teiposgi neužmirszkite, ir treczio musu baliaus kuris atsibus 15 d. gegužio (May) toje paczioje saleje.

Komitetas.

(3—18) (4—8)

Iszkilmingas Balius!

Brooklyn, N. Y. Laisvamaniu Kuopa No. 1. tures Baliu Subatoj, 26 d. kovo (March). Svetaineje Lietuviszko Gimnasztiko Kliubo, po nr. 18 Metropolitan ave. Balius prasides 7½ val. vakare. Todel milintiejie pasilinksminti ne praleiskite to svarbiausio vakaro, kur apart dailios muzikos ir szokiu bus gardus gerymai ir valgymai ir kiekvienas draugas bus maloningai priimtas. Tikietas vyrams $2.00, o moterims 50c., o daugiaus nieko nekasztuoja. Norintiejie ant baliaus dalyvauti, tikietus turi isz augszto pasistoroti, nes ta pati vakara, ne bus galima gauti.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolio Jurgio Sinkevicziaus, paeina isz Suvalku gub., Vilkaviszkio pav., Gižu gm., kokia 10 metu atgal gyveno Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Ant. Sinkevicze,
502 W. Cherry st., Šhenandoah, Pa.
(4—IV)

Pajieszkau savo pusbroliu, Jurgio Ramanausko ir Antano Melauskio, abudu isz miestelio Eirogalos, Kauno gub. ir pavieto. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

K. Lukauskas,
10 Star st., Ausonia, Ct.

Pajieszkau savo pusbrolio, Antano Macijaucko, Suvalku gub., Marijampoles pav., Veiveriu gm., kaimo Dievogalos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mot. Bartasziunas,
8 E. Light st., Dayton, Ohio.

Pajieszkau savo broliu Samuoliu, Kauna gub., Raseiniu pav., Szolu parap. kaimo Gauziszku viens pirmiaus gyveno Philadelphia, Pa., o kitas buvo Washingtono szteite. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jos Samuolis,
Jefferson Co., Pine Fork, Ohio.

Pajieszkau savo draugo, Benedikto Ruzgio, Kauno gub., Lukes parapijos, czvertis metu kaip Amerike, pirmiaus buvo Boston, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Joe Nezelski,
P. O. Box 1245, W. Pullman, Ill.

Pajieszkau savo brolio,

"AUSZROS" Dr-tes fondas, besimokinancziai lietuviszkai jaunuomenei.

Ant Kaz. Gugio varduviu, Chicagoj, svecziai sudejo: T. Druktenis 50c., D. Skrebis 30c.; K. Gugis 25; J. Gerijotas 25; K. Mickeviczia 15; B. Gerijotas ir J. Uglanskis po 10, viso $1.65
Ant „Auszros" suszaukto 9. III Chicagos lietuviszku draugysczių delegatu susirinkimo sumesta 1.25
„Vienybes" Red. surinko ir prisiunte 76.86
Buvo $299.36
$379.12

Aukos kankintiniams.

Buvo $110.99
Pasiunteme „Vienybes" redakcijon $110.90

Pas mus nieko neliko.

Ant pardavimo labai puikus saliunas, lietuviu apgyventoje apygardoje, vieta nuo senlai yra žinoma ir biznis puikiai isdirbtas. Priežastis pardavimo, savininkas iszvažiuoja ant savo praperecziu. Atsiszaukit pas
J. M. Urbas, Tel. Root 24
3324 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo pirmos kliasos saliunas vietoje lietuviu apgyventoje. Biznis nuo daugel metu isdirbtas. Savininkas turi kita bizni.
3200 S. Halsted st. kerte 32-ros ul.
(3—18) Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo visi naminiai rakandai, mebliai, lovos su pakłodais, visi kukniniai indai ir viskas kas tik prie namu reikalinga ant vidutines szeimynos. Atsiszaukite pas Kaz. Ignatavicziu,
112 Aberdeen st., Chicago, Ill.
(3—18)

Pigiai ant pardavimo stubos ir lotai reikalaujanti teiksites atsiszaukite pas agenta. S. Mack,
212 First st., Elizabeth, N. J.

Reikalauja 500 vyru prie angleka-siu darbo ir muliniu draiveriu valstijose New Mexico ir Colorado, ženotu ir singeliu, gyvenimai parengti, algos geros, nuvažiavimas dykai. Teipgi reikalakja 200 vyru ant darbiniu laivu plaukencziu isz New Yorko in Europa. Moterys ir vyrai reikalingi prie visokiu darbu.
J. Lucas, lietuviszkas agentas,
Room 18, 167 Washington st.
(4—1) Chicago, Ill.

"Lietuvos" Agentai.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Naujokas, 336 Broome st.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis, 344 Broadway

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 180 Ferry st.
A. Stanelis, 281 Morris Avenue

BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
K. Balesiunas 256 Grand st.

ELIZABETH, N. J.
Simon Mocis, 212 Firet St.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 133 S. Main st.

WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 844 Bank st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,

E.ST. LOUIS, ILL.
J. J. Ražokas, 471 Collinsville Ave.

NEW BRITAIN, CONN.
Motiejus Mažeika, 57 Whitman st.
M. J. Cheponis, 72 Jubilee St.,

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 925 So. 2nd St.
J. Rukevicze 3243 Salmon street

LAWRENCE MASS.
Antanas Žvingilas,

UNION CITY, CONN.
D. F. Eimaitis,

SCRANTON, PA.
Joseph Petrikis, 1514 Ross Ave

MAHANOY CITY, PA.
A. B. Strimaitis, 138 W. Spruce Street

"Lietuvos" keliaujanti agentai.
Jurgis Kazakewiczia,
Petras Burneika.
Stasys Walackas.

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsirasyti "Lietuvą" ir prenumeratą jiems užsimokėti; pinigai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knygas už tą paczią prekę kaip ir redakcijose.
"LIETUVOS ISZLEISTUVĖ.

Kur gali gauti „Lietuvą."

„Lietuvos" redakcija turi savo agentus Brooklyne, Philadelphijoj, Baltimoreje ir Shenandoah.

Sztai agentu adresai.

E. Froomes, 73 Grand st.
Brooklyn, N. Y.
J. Gudavicze, 3104 Richmond, St
Philadelphia, Pa.
Wm. J. Morron,
S. E. Cor. Sharp & Camden sts.
Baltimore, Md.
Jos Valukas. 306 W. Coal st,
Shenandoah, Pa.

Pas szituos agentus gausite „Lietuva" už 5c. kas subata.

Pasargos Skaitytojams.

1). Kada tik raszai laiszką į "Lietuvos" redakciją, visada paraszyk ant laiszko savo varda ir adresą.

2). Kada reikalauji permainymo adreso, visada paduok ir senaji savo adresa. Jeigu pats gerai raszyti nemoki, tai adresa duok kitam, geriau mokancziam, paraszyti.

3). Jeigu iszperki "Money Orderi", tai nelaikykie jį pa save, bet prisiusk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigu isz paczto gauti. Pasilaikik sau tik mažata balta korcziukia, o didesneja, melyna prisiusk redakcijai. "Money Orderį" siuskie prastoje gromatoje, registruoti jo ne reikia.

4). Sumas nesiekianczias vieno dolierio, gali prisiusti pacztinemis markemis, bet jeigu suma siekia viena dolieri ar daugiau, tai siusk pinigais arba "Money orderi". Siuncziant markes, reikia jas įdeti į laiszka liuosas, sausas, nesulipintas ir ne lipinti ant laiszko. Sulipintos ant laiszko arba viena ant kitos niekam netinka ir tokios už pinigus nebus priimtos.

Meldžiame raszeju temyti ant virsz paduotu pasargų, o tokiu budu palengvisite iszleistuvei darba prie laiszku atsakinejimo ir patys veikiau atsakyma gausite. "Lietuvos" iszleistuve.

Naujausios Knygos,

No.

43 Pasakos isz gyvenimo lietuviszku Veliu bei Velniu surinktos Dro J. Basanaviczias. 470 puslap., Chicago, Ill. 1903m. Szioje knygoje telpa keli szimtai gražiu pasaku: apie roju (dangu), czysczilu, pekla; apie giltine, mara, kolera, apie „dvases (duszias), velnius ir ju vaidinimasi ir tt. Pasakos užrasytos tokioje kalboje kokioje buvo pasakotos. Panevežyj pagal Panevežio kalba, Suvalku gubernijoje, pagal Suvalkiecziu kalba, Prusu Lietuvoje pagal Prusu lietuviu kalba, Dzukijoj pagal dzuku kalba ir tt. Kas megsta gražias pasakas, tegul nusiperka szia knyga, o joje ras szimtus gražiu pasaku. Preke neapdarytos...$2.00
Apdarytos $2.50

65 Karalius Apysaka. Dievas ir Karaliai, Evaldo pasaka. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16...10c

70 Lietuviszkos Pasakos Yvairios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanaviczius. Chicago, Ill. 1903 m. pusl. 280. Czia telpa 141 labai gražiu, juokingu, iszmintingu ir žingeidžiu pasaku. Kas szita knyga tures, tam geru ir gražiu pasaku niekada netruks....$1.50

71 Lietuviszkos Pasakos Yairios. Dalis II. Surinko D-ras J. Basanaviczius, Chicago, Ill. 1903 pusl. 330. Telpa czia 205 gražiu, žingeidžiu ir juokingu pasaku, bovyjancziu kiekviena skaitytoja ir klausytoja..$1.50

X71 Lietuviu aszaros, tris vaizdeliai isz Lietuvos gyvenimo. Tilžeje 1903, pusl. 23. Labai graži pasakaite..10c

114 Ponas ir Bernas, Chicago, Ill. 1904 pusl. 64. Apysakaite L. Tolstojaus isz gyvenimo maskoliszku kaimiecziu: žingeidi norincziam susipažinti su buviu ir sanlygomis gyvenimo maskoliszku kaimiecziu; ji verczia skaitytoja jausti drauge su prislegtais vargu žmonemis. Preke....15c

115 Prie dvaro. Parasze Žemaite. Tilžeje 1903, pusl. 47. Graži pasaka.20c

124 Robinsonas Kruzius. Graži ir moraliszka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903. pusl. 83..25c

176 Vaidyla, originaliszka novele. Graži apysaka apie senoves lietuvius, stabmeldiszkus kunigus ir ju dievus 15c

301 Sofoklis Antigona. Tragedija teatrui. Tilžeje 1903, pusl. 39....30c

360 Davatku Gadzinkos ir szeip linksmos dainos, surenge Liepukas. Antra laida. Bitenai 1903, pusl. 48. Gražios ir labai juokingos dainos.15c

365 Eiles Pranciszkaus Valczaiczio (Sekupasakos). Iszleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Czia telpa su virsz 100 labai gražiu dainu 50c

380 Girtuokliu Gadzinkos ir kitos apie girtuokslyste dainos. Surenge Pamazginietis. Bitenai 1903, pusl. 48. Labai juokingos dainos 15c

507 Gamtos Istorija, pagal Povila Bert, verte Dras A. Baceviczia, spauda „Lietuvos" Chicago, puslapiu 209. Knygele su daugeliu paveikslelliu: gyvuliu, vabalu, žuviu, žmoniu, medžiu ir akmenu trumpai, aiszkiai ir suprantamai iszaiszkina mums gamtos istorija, ypacz tuos dalykus, ant kuriu žmones nuolatai žiuri, bet ju gerai nesupranta. Preke 50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip isz ju naudotis. Pagal Bitnera sutaise Szernas. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. Svarbios moksliszkos vertes knyga, su daugybe paveikslu yvairiu masznerių ir kitokiu prietaisu naudojamu jsz gamtos pajiegu 50c

626 Dvideszimtmetines „Auszros" sukaktuves, Tilžeje 1903, pusl. 62. Istorija inkurimo ir gyvenimo laikraszczio „Auszros" iszeidinejusios Prusuose nuo 1883 m 40c

669 Kaip žmogus gyveno ant žemes? Parasze S. M. Iszleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. 1903m. Knygute apraszo visa gyvenima žmogaus ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 25 paveikslelial parodo sehoves žmoniu vartotus akmeninius inrankius, namus, kapus ir tt. Preke 10c

721 Tautiszkas atgijimas Lietuviu ir kitu jaunu tautu. Atmincziai 20 metiniu „Auszros" sukaktuviu, Tilžej, 1903, pusl. 40. Istorijai laikraszczio „Auszros", kilimo ir atgijimo Rusinu, Czeku, Silezijos lenku, Bulgaru, Gruzinu ir Makedonecziu 20c

903 Isz musu praeites. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. P. Londone 1903, pusl. 16 ..... 10c
Darbininku kalendorius 1904 m....15c
Laiszkeliai Vorai ir Muses. Priliginimas prie ponu ir darbininku....5c

977 Varžytines, ka jos duoda kapitalistams, darbininkams, ir kaip jas reikia panaikinti. Iszleido Liet. Soc. D. Partijos London, 1903, pusl. 16...10c

976 Valdžios pilvas. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. Partija. Londone, 1903, pusl. 16 ..... 10c

949 Paslepes vilko nasrus todo lapes uodega. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 7 ..... 5c

1042 Kas ir kiek gali pirkti žemes Lietuvoje. Tilžeje 1903, pusl. 33.....10c

1080 Tiesos gaspadoriu ir samdininku Lietuvoje. Dalis I. Tilžeje 1903, pusl. 11 ..... 10c

1050 Miszku, lauku, sodu, daržu ežbes ir bausmes už jas. Tilžeje 1903, pusl. 32. Naudinga Knygele ukininkams 10c

1255 Kalbamokslis lietuviszkos kalbos (tai yra gramatika). Iszleista per L. L. Spauda E. Jagomosto, Tilžeje 1896, pusl. 84. ..... 50c

1315 Trumpa Vokiecziu Gramatika arba kalbamokslis lietuviams ir žemaicziams ant tobulo pasimokinimo vokiszkos kalbos. Parasze Kristupas Jurkszaitis. Tilžeje 1900, pusl. 89. Kietais apdaraliais 75c

1522 Paprasti rakandai ir iszdarbiai isz szaku, su 74 pieszineliais. Verte J. Š. Iszleido P. Neris, Tilžeje 1903m. pusl. 48. Naudinga knygele staliorams, pamokinanti apie iszdirbima ivairiausiu mebliu 25c

1523 Pranaszavimai Michaldos Karalienes isz Sabbos, isz naujo perveizeta ir treti karta atspausta 10c

1529 Sziapus ir anapus grabo. Parasze J. Gerutis Chicago, 1903, pusl. 185. Mokliszkai dvasiszki gamtos tyrinejimai 75c
Apdaryta $1.00

1742 Novenos prie Vieszp. Jezaus. Szv. Marijos P. ir szventuju Dievo ir meditacijos ant 40 valandu atlaidu ir triju dienu rekolekciju. Vilniuje, 1863 pusl. 216 ..... 25c

Kalendorius 1904 metams 154 pusl., yra didžiausias ir geriausias kalendorius su daugeliu moksliszku straipsniu ir visokiu kitu svarbiu žiniu. 25c

Kas užsimokes už „Lietuva" viso meto prenumerata $2.00 gaus szita kalendoriu dovanu.

BREVIORELIS

KATALIKIŠKA MALDU KNYGELE,
Pavesta Lietuvos Katalikiškai Jaunuomenei.

Knygeles miera 2½×3¾. Puslapiu 140, storis ½ coliu.

Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygė nėtla bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos dviejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi visas reikalingas maldas ir kalendorių taip kaip didelė knyga. Balta plona gerą popiera. Čia yra jos paveikslėliai ir prekės:

No.1901.
Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražus išspausti išmarginimai, lapų kraštai raudoni. Prekė.....40c

No.1902.
Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražus išspausti išmarginimai, auksuotas kryžutis ant šono, auksuoti lapų kraštai. Prekė 50c

No.1903.
Juodos francuziškos skurelės kieti lygus apdarai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai raudonai auksuoti, rundini kampai.
Prekė $1.00

No.1904.
Juodos francuziškos lygios skurelės, minkštai išrišti apdarai, kampai išmarginti, auksiniai parašai ant nugaros ir šono, raudonai bagotai auksinti lapų kraštai, rundini kampai.
Prekė $1.25

No.1905.
Baltos skurelės kieti druti apdarai, gražus išspausti išmarginimai, auksuoti lapų kraštai.
Prekė 50c

No.1906.
Baltos skurelės minkštai išrišti apdarai, per abu galu bėga auksuotos juostos, auksuotas kryžius ir ant nugaros parašas, auksuoti lapų kraštai, rundini kampai. Prekė. 75c

No.1907.
Baltos celuloidos gražus apdarai, išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulas, čysta, slidi, žvilganti; ant šono auksuotas kielikas ir kvietkelė žaliais ir kitokių parvų lapeliais, rundini kampai, lapų kraštai bagotai auksinti, su viena kauline ant vidurio kabute. Prekė $1.50

Pinigus siuskite ant adreso:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

PINIGAI!

Dauguma žmoniu, geriau nežinodami, siunczia savo pinigus in kraju per visokius žydelius ir kitokius svetimtauczius, kuriu dauguma tankiai subankrutyja, pabega ir žmoniu pinigai prażuva.

Jei nori siusti pinigus in kraju, tai siusk juos per „Lietuvos" redakcija, o tavo pinigai su 14 dienu bus vietoje priimti ir niekados ne centas nežus. „Lietuva" jau 12 metu kaip stovi ant savo koju, turi savo didelius, be jokiu skolu namus, 3 lotus, drukarne ir už keles dešimtis tukstancziu dol. vertes tavoro knygomis ir kitokiais daiktais. Sziadien per „Lietuvos" redakcija siunczia savo pinigus visi lietuviai, lenkai, vokiecziai ir austrijokai. „Lietuva" yra tai didžiausias bankinis kantoras ir paczto stacija, isz kurios pinigai plaukia in kraju pundais kožna diena.

Jei reikalauji szifkortes, tai pirk ja „Lietuvos" redakcijoj, czia taves neapgaus ir gausi laiva kokį noresi. Raszyk tuojaus, o gausi prekes visu szifkorcziu ir pinigu prekes.

Adresuok ant vardo „Lietuvos" iszleistojo szviteip:
A. OLSZEWSKIS.
924 33rd St. Station 60. Chicago, Ill.

EUROPOS Lietuviszki Laikraszcziai.

„Varpas" literaturos, mokslo ir politikos mėnesinis laikraštis. Talpina savyj daug akyvų ir moksliškų straipsnių, spaudinamas ant gražios popieros, preke ant metų $1.25

„Ukininkas" užsilmantis reikalais ukininkų, ir paduodantis visokias žinias iš Lietuvos ir talpina gražias Istorijas, pasakas, ir tt. preke ant metų ..... 75c.

Abudu virš mineti laikraščiai išeina formoje knygėlių kožna mėnesį Tilžėje Prusuose. Amerikiečiai norinti apsisteluoti, kreipkites prie mus agento. Adresas
M. J. Damijonaitis,
3108 S. Halsted st., Chicago, Ill.

JUOZAPAS PAPIEVIS,
471 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pirmos Kliasos Saliunas.

Užlaiko gera alu, seniausia degdine likierius ir vynus, o cigarus net isz Turkijos. Visus lietuvius kvieczia atsilankyti, o busite kiekvienas užganedintas.

Dykai! Dykai!
Gaus kiekvienas Daktariškį knygutę apie ligas vyrų, moterų ir vaikų kas prisiuns savo adresą ant adreso:
L—VA, P. O. Box 268,
MADISON SQ. N. Y.

Ant 17 Akmenu RailroadLaikrodelis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir užstatomas, vyriszkas ar moteriszkas, 18 karato AUKSU PLIKYTAS, švejala hunting lokszta, graži ant iszmarginimais. Geral laika laiko, ypatingai tinka geležinscliio darbininkams kurie reikalauja gero laikrodelio. Gvarantuotas ant 20 metu. Per szia 60 dienu mes siunsime szi laikrodeli kiekvienam kuris mums prisiuns savo adresa už $5.75 C. O. D. Po apžiurėjimui, jei patinka užmokek expresui $5.75 ir kasztus atvežimo ir paimk laikrodeli, jei netinka neimk ir nemokek ne cento. Savo sztoruose už toki pat laikrodeli mokesi $35 14K auksu pleitytas lenciugelis dykai su kiekvienu laikrodeliu.

Excelsior Wactch House,
666 Lees Bldg., Chicago Ill.

Paveikslas naujo Popiežiaus PIUSZO X.

miera 18x24 coliu.

Yra labai gražus paveikslas, ant kurio matosi naujas popiežius teip kaip gyvas. Viduriniai rubai balti, viršutiniai raudoni, o abrozo dugnas tamsiai žalias. Neapsakytai gražus paveikslas.

PREKE 50 centų.

Gaunamas „Lietuvos" redakcijoj. Adresas:
A. OLŠEVSKIS,
924 33rd Str.,
Chicago, Ill.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto,

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 10tos ryto.
nuo 7-tos iki 9 val. vakare.
Nedeliomis tiktai nuo 8-tos iki 10-tai ryto.

Telefonas: Morgan 1382.
Telefonuot galima isz kiekvienos aptiekos.

DOVANAI

Visiems Sergantiems ant 10 dienų išmėginimo

GARSINGAS ELEKROS DIRŽAS "GIANT"

Tukstančiai žmonių jau išsigydė su plačiai žinomu Elektros Diržu, nuo reumatizmo, viduriu užkietėjimo, bėgunkos, vidurių silpnumo, nuo ligų: plaučių, žarnų, inkstų, kraujo, gyslų, kosulio, karščiavimo, drugio, nerviškumo, silpnumo, žodžiu sakant, nėra ligos, kurioje šis diržas nebutų pagelbėjęs.

Sveikus jis sergsti nuo ligų. Kas geidžia pasinaudoti iš jo gerumo, turi iškirpt šį apgarsnimą iš laikraščio, paduodant savo aiškų adresą ir prisiųsti ant šitokio adreso:

New York Specialty Co.
52 West 18-th Street, New York, N. Y.

Kožnas gaus šį diržą, su paaiškinimu kaip jį vartoti, tik reikalaudamas diržo tur pilnai aprašyti savo ligą. Ši proga yra duota tik ant trumpo laiko. Todėl naudokitės. Rašykite tuojaus reikalaudami ELEKTROS DIRŽO.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotiniems tautiszkoms ir bažnytiniems Drangystems isdirbau-**Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams isdirbau-**Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą ar lieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti savo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Burtininko Maszinele.

Szitai yra stebuklingas iszradimas.
PREKE 50 CENTU.

Szita stebuklinga maszinele ateako visokius užklausimus teip velkiai kaip užklausia. Ji pasako apie meile, prekyste ir nelaime. Jeigu nori žinoti savo laime ar nelaime, kurios gal laukti, arba nori iszrasti ar gausi vyra ar moteri ir kas tave myli ar ne, tiktai paklausk Burtininko Maszinelen ir ji tau teisjaus atsakys. Ta maszinele yra gražiai ir tvirtai padaryta isz nikelio ir ji gali užteksti ant viso amžiaus.

Mes teipgi turime visokiu raszomu masziniu, angliszku, lenkiszku ir lietuviszku knygu, (pranaszant knygu kataliogo sakyk kokios kalbos kataliogo nori), daug viesokiu tavoru, padarome del kliubu ir draugysczių karunas, peczetis, ženklus, czekius, rubber stampas ir tt. Kas prisiuns 10c. del prisiuntimo kasztu, mes prisiunsime dideli kataliogą.

Pinigus geriausiai yra siunsti per Money Order isz paczto arba popierinius pinigus registruotoje gromatoje. Siuncziant markias kaip doleri, galima siunsti paczto ženk markems.

Scientific Novelty M'f'g Co. No. E. Cor. Wabash av. and Randolph street, CHICAGO, ILLINOIS.

Sveikata ir turtas tiktai 75c.

Szi Juosta tiktai 75c.

Mano Eletros Juosta praszalina visas ligas, priduoda magnetizma, gyvybe visam kunui, meile ir tvirtuma. Ji gydo Reumatizma, viduriu užkietejima, viduriu silpnuma, ligas plauczlu, žarnu, inkstu, kraujo, gyslu, kosulio, karszcziavima, drugi, nerviszkuma, silpnuma kuno, žodžiu sakant nera ligos kurioje szi Juosta nebutu pagelbejus savo stebuklinga gydanczia galybe. Niekados netikekie tiems, kurie siulo ja už doya, jie nori tiktai gauti žmogaus adresa, o kitokiu budu apluapa dusyk tiek, kad žmogus ne žino ne kaip ir mislina kad tai yra už dyka. Asz jas pigiai kaip galiu dabartes parduodu, su prisiuntimu tik pa 75c., galiu parduoti pigiai kiek tik kas nori pirkti ir nereikalauja už kyka noreti, nes už dyka gaudamas žmogus ant expreso užsimoka kokia $11.50, tai mislina kad jis užsimoka už atsiuntima, ne žino kad tai už Juosta, niekados nereikia noreti nieko už dyka, nes szi laika nieks nieko neduoda už dyka, tai yra tiktai panaudojimas nesuprantancziu žmoneliu. Mes parduodame tas Elektriszkas Juostas teip pigiai, kad neapgauti žmogaus, tiktai reikia parodyti, ka kiti su jais daro. Noredamas tos Juostos ne pirkie už $11.50, arba $15.00 per C. O. D., mes C. O. D neparduodame, tiktai per paczta prisiuncziame už 75c. del kiekvieno reikalaujanczio. Reikalaudamas Juostos, adresuok teip:

G. J. Pupauski & Co.
3157 So. Halsted st., CHICAGO, ILL

Pinigus yra geriausiai siusti per Money Orderi, tai niekados ne žus.

Nuo Korn-spauduku ant koju tik 10c.

Gvarantavojeme isgydyma.
Dantu gelimo ir Skorbuto, Papuczkus nugidit, Plauku sliukima sulaikite ir sutankite ant praplikusios galvos, Pleiskanas isznaikina Telpgi turime vaista del isnaikinimo plauku, kad barzda nereikta skust, arba moterie turi ant apgrimimo ligus gyvaplaukius, mes esame SPECIJALISTAIS.
J. M. B. Chem, Co.
bx 106 Sta. W. B'klyn-New York.

Pinigų Prekė.

Iki 500 rubliu, rublis po 52¾
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po..52½c
Virsz 1000 rubliu, rublis po 52¼c

Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikszcziotu ir niekur nežutu, tai siuskite per „Lietuvos" redakcija, adresuodami: **A. Olszevski,**
924 33rd St., Chicago, Ill.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]
Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

Per C. O. D. mes nesiunciam.
Klausenti rodos per gromatas adresuokite sziteip: duosime uma atsakyma.
Drs. J. M. Brundza Co.
New York & Brooklyn, U. S. A.

Cudas: • Cia tai na, labai nevatinas ir puikus cudas, nera ka sakyti, tik pamegik, o užmirsi visas savo bedas. Parsitrauk prisiuntdamas 25 centus, o pamates net nusistebesi.
Staple Novelty House,
3253 Illinois Court *Chicago, Ill.*

Nei $1 Nereikia Moketi iki Iszgydymui.

X-SPINDULIU EGZAMINAS DYKAI!

Garsus mediškas užžiurėtojas, užbaigęs vokiškus ir amerikoniškus Universitetus, su daug metų patyrimų yra autorium, išrodinėtojum ir specialistu gydyme privatiškų, nerviškų ir užsisenėjusių ligų. Tukstančiai jaunų vyrų tapo išgelbėti nuo priešlaikinio grabo, kuriems jis sugrąžino sveikatą ir tvirtumą.

Nerviškas nusilpnėjimas. Nerviškas silpnumas, peržengimas gamtos tiesų, nustojimas gyvybės, lenkimasis draugijos, sunykimas ir tt. yra tai pasekmės sulaužymo sveikatos tiesų. Tu gal esi pirmam laipsnyje bet atmink kad artiniesi greitai prie paskutinio. Nedaleisk falšyvai begėdystei ar pasididžiavimui suturėti savę nuo sugryžimo prie sveikatos. Daugel vyrų neatboja apie savo padėjimą kol jau yra per vėlu.

Limpančios ligos, kaipo kraujo užnuodyjimas visokiuose laipsniuose, užkrėtimas gerklės, nosies ir kaulų, puolimas plaukų, užakimas varpos ravelio, uždegimas puslės, sutinimas lytiškų dalių yra greitai ir nuodugniai išgydomi. Mes parengėme gydymą virš minėtų kenkimų teip, kad tu netiktai patirsi greitą palengvinimą, bet visišką išgydymą.

Atmink— Mes duodame užtikrinimą išgydymo kiekvienos ligos paimtos ant gydymo. Jeigu tu negyveni Chicagoj, tai rašyk prašydamas klausymų lakšto. Tu gali but išgydytas namie, jeigu suteiksi mums gerą aprašymą savo ligos. Gyduoles sukrauname in mažas, be jokių parašų skrynutes, teip kad nieks neatkreiptų atydos kas jose yra.

Gyduoles Dykai iki Iszgyjimui.

State Medical Dispensary,

Pietvakarinis kampas State ir Van Buren gatvių,
Inejimos per 66 Van Buren gatve, ruimas 6, Chicago, Ill.

Mes užpraksame visus kenčiančius nuo užsisenėjusių ligų, nuo kurių negalėjo išsigydyti, atsišaukti į musų gydynyčią ir pamėgyti musų NAUJA BUDĄ, kuris yra laikomas už neklaidingą.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po pietų; nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 tik iki 12.
RODA DYKAI!

Dėl greito įvedinimo musu daigtu ir kataliogo tarpe nauju pirkeju ir agentu, mes darome šita nesulyginamu pasiulinima ir išdalinsime tukstančius doleriu premijoms. Prisiusk mums savo varda, adresa ir aršymiausia expreso stacija, o mes pasiunsime tau šita rankiu. 1 DĖŽ GERU CIGARU, 1 14 KARATU AUKSUOTA AR GETYAI NIKELINI VYRIŠKA LAIKRODELI, ATVIRU VIRŠUK (pasukyk koki nori), TEIP GERAI RODO LAIKA, KAIP UŽ $50.00 LAIKRODELIS; užtikrinimo paliudyjima ant 5 metu su kožnu laikrodeliu, kad mes pataisysime dykai, ar atmainysime ant naujo, jei netiks. 1 AUKSUOTA RETŽĖLI IR KANKALĖLI, 1 TIKRA SHEFFELDO SKUTIKLI, 1 AUKSUOTA ŽIEDA SU TAVO VARDAŽENKLIU, 1 GRAŽU IŠAGĖ, 1 GRAŽIA RAIKŠTINE spilka, 4 kočeto auksio apikakliuges knypkius, 1 pora rankovinliu knypkiu, 6 aliaskinio sidabro arbatinius šaukštelius. Pirma apžiurėk kožna daigta ir pi pasi, kad tai geriausias pirkinys tavo gyvenime, užmokėk $3.97 ir expreso kasztus, kitaip ne cento. Viskas, ko mes norime, tai kad tu rekomenduotumei savo draugams. Szita rankiu su moteriška atviru šonu laikrodeliu vietoje vyriško, kaštuoja $4.72. Mes galime pasiusti per paczta, jei mums prisiusi pinigus su užpraši ir 75c. viršaus ant apmokejimo siuntimo.

A. V. MOLLAND & Co. 153 FIFTH AVE., CHICAGO, ILL.

M. J. Damijonaitis,

3108 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Jeigu reikalauji geru tavoru ir užcežyti pinigus, tai rašyk pas mane, o gausi 2 dėdelius KATALIOGUS isz katru galesi matit, kad asz viska parduodu pigiaus negu kur kitur. Kataliogus į kitus miestus prisiunczių DYKAI, tik del paczto kasztu reikia prisiusi už 5 centus marke.

F.P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709
S. E. Corner LaSalle & Washington sts
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj
Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 5441 S. Halsted arti 55 Boul.
Telephone Root 74.

Ra ulai kurtu begi? Nugi pas PiatraSzleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti negaliu. Lik sveikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnnusiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Root 21.

John's Blood Remedy
iszczystyja krauja, iszvaro užsilikusius nuodus nuo drugio, malerijos ir užkreciamu ligu. Nugydo spuogus, inkstirus, szlakus, plemas. Suteikia gyvybe ir sziluma atsazalusiom ir nutirpusiom dalim. Sutirztina krauja. Preke su prisiuntimu $1.00.
JOHN'S SUPPLY HOUSE, S. Y. Sta., CHICAGO, ILL.

Kares Mapa

parengta specialiszkai su visu apskriczių kur dabar yra kare Maskolijos su Japonija. Ant mapos matyti Japonija, Koreja, Kinija, Indija, Siberija ir visa Maskolija. Mapa padirbta gražiai ir geral su visokioms parvoms ant abieju pusiu. Nusipirkes szita mapa matysi ant jos visa kares lauka ir kur dar kare gali iszkilti. Mapos miera 21x28 coliuc; su prisiuntimu tiktai 25c. Pinigus siunskite pacztinema markema pas
M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Silpni Vyrai.

**Visiems reikalaujantiems daktariškos pagelbos pasiun